

Saturs

1 Pētījuma apraksts.....	2
1.1 Pētījuma mērķi un uzdevumi.....	2
1.2 Pētījuma mērķgrupas raksturojums.....	2
1.3 Datu analīzes metodoloģija un izmantotie pieņēmumi.....	3
1.4 Anketas struktūra un novērojumu precizitāte.....	3
2 Pētījuma rezultāti.....	4
2.1 Ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas institūciju raksturojums apdzīvotajās vietās ar cilvēku skaitu no 200 līdz 2000.....	4
2.1.1. Ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu apsaimniekošanas institucionālās formas.....	4
2.1.2. Ūdenssaimniecības infrastruktūras objekti dažādās apsaimniekošanas institucionālās formās un to atlikusī vērtība.....	14
2.1.1. Ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksas un ieņēmumi dažādās apsaimniekošanas institucionālajās formās.....	17
2.1.1. Ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanā iesaistītais personāls dažādās apsaimniekošanas institucionālajās formās.....	22
2.2. Ūdenssaimniecības infrastruktūras objektos veiktās investīcijas kopš 2000.gada	29
2.3. Plānotās investīcijas 2008.-2013. gadā un plānoto investīciju dokumentācijas gatavības pakāpe	32
2.4. Plānotais infrastruktūras apsaimniekošanas modelis pēc novadu reformas pabeigšanas 2009. gadā.....	35
3 Secinājumi un priekšlikumi.....	39

1 Pētījuma apraksts

1.1 Pētījuma mērķi un uzdevumi

Pētījuma mērķis ir apkopot informāciju par pašreizējo ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu apsaimniekošanas shēmu pašvaldībās, kuru teritorijā ir apdzīvotās vietas ar iedzīvotāju skaitu no 200 līdz 2000, izvērtēt dažādu apsaimniekošanas formu efektivitāti un izzināt pašvaldību viedokli par to, kāds ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu apsaimniekošanas modelis tiks veidots pēc novadu reformas pabeigšanas 2009. gadā.

Pētījuma uzdevumi ir sekojoši:

1. iegūt datus no pašvaldībām, kuru teritorijā ir apdzīvotās vietas ar iedzīvotāju skaitu no 200 līdz 2000 iedzīvotājiem, par:
 - a. apdzīvotā vietā esošo ūdenssaimniecības infrastruktūras objektiem, to pašreizējo bilances vērtību,
 - b. infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksām,
 - c. ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas institucionālo struktūru un tajā iesaistīto personālu, tā izmaksas, izglītība, līdz šim veiktās apmācības,
 - d. veiktajām investīcijām sākot no 2000.gada,
 - e. plānotajām investīcijām 2007-2013.gados, plānoto investīciju dokumentācijas gatavības pakāpi,
 - f. plānoto infrastruktūras apsaimniekošanas modelis pēc novadu reformas pabeigšanas 2009.gadā.
2. Veikt iegūtās informācijas analīzi un sagatavot apkopojumu,
3. Izvērtējot infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksas, personāla kvalifikāciju, novadu reformas rezultātā plānoto pašvaldību apvienošanas, kā arī citus aptaujas rezultātā definētos kritērijus, sniegt priekšlikumus ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas modeļu variantiem, atsevišķu novadu ietvaros uzskaitot to vājās un stiprās puses.

1.2 Pētījuma mērķgrupas raksturojums

Pētījuma statistiskā ģenerālkopā ir Latvijas pašvaldību institūcijas, kas sniedz ūdenssaimniecības centralizētos pakalpojumus apdzīvotajās vietās ar iedzīvotāju skaitu no 200 līdz 2000 iedzīvotājiem.

Pasūtītājs kā informācijas savākšanas metodi ir noteicis anketēšanu. Pielietojot šo novērošanas metodi, ģenerālkopa netiek novērota pilnīgi un pētījuma rezultāti dod tuvinātus un orientējošus datus, kas jāņem vērā, izmantojot pētījuma rezultātus. Pētījums veikts trīs stadijās:

- 1) sākotnējās informācijas savākšana, veicot dokumentālo respondentu aptauju anketēšanas ceļā,
- 2) novērošanas rezultātu sākotnējā apstrāde,
- 3) iegūto kopsavilkumu materiālu analīze un interpretācija, aprēķinot analītiskos rādītājus – vidējo, relatīvo lielumu, variācijas rādītāju un indeksu veidā.

1.3 Datu analīzes metodoloģija un izmantotie pieņēmumi

Pētījuma sagatavošanas laikā, izstrādājot aptaujas anketu, īpaša uzmanība tika pievērsta uzdevumam no respondentiem iegūt ticamus un savstarpēji salīdzināmus datus, kas raksturotu tieši pētījuma mērķgrupu. Viens no faktoriem, kas ietekmē iegūstamo datu ticamību, ir korekta izmaksu uzskaitē, jo pētījumā ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēja institūcijas darbības analīze tiek balstīta uz finansiālās un ekonomiskās darbības rādītājiem, kuru avots ir katra respondenta grāmatvedības uzskaitē. Ņemot vērā, ka pētījuma respondenti ir pašvaldības, kuru grāmatvedības uzskaitē varētu nenodrošināt pietiekamu ūdenssaimniecības izmaksu un ieņēmumu nodalīšanu no institūcijas kopējām izmaksām un ieņēmumiem, anketā iekļauti savstarpējās kontroles jautājumi.

Otrs faktors, kas nosaka anketas struktūru, ir nepieciešamība nodalīt institūcijas finansiālās un ekonomiskās darbības rādītājus, kas attiecināmi uz ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšanu apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu no 200 līdz 2000, no darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz apdzīvotajām vietām ar iedzīvotāju skaitu zem 200 vai virs 2000, ja respondents ūdenssaimniecības pakalpojumus sniedz vairākās apdzīvotās vietās.

1.4 Anketas struktūra un novērojumu precizitāte

Respondentiem pa pastu izsūtītā anketa (sk. Pielikumu Nr.1) sastāv no vairākām daļām:

I daļa	Vispārējā informācija,
II daļa	Pašvaldības ūdenssaimniecības infrastruktūras objekti,
III daļa	Pašvaldības ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksas un ieņēmumi,
IV daļa	Ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu apsaimniekošanas institucionālā struktūra,
V daļa	Ūdenssaimniecības infrastruktūras objektos veiktās investīcijas,
VI daļa	Plānotās investīcijas ūdenssaimniecības infrastruktūras objektos 2007.-2013. gadā,
VII daļa	Plānotais ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas modelis pēc novadu reformas 2009. gadā.

Lai nodrošinātu saņemto datu ticamību un pētījuma kvalitāti un samazinātu reģistrācijas un reprezentācijas kļūdas, pirms datu apstrādes saņemtajām anketām, veikta skaitļošanas kontrole, veicot aritmētisko aprēķinu precizitātes pārbaudi, un loģiskā pārbaude, veicot saņemto atbilžu pārbaudi ar loģisko izpratni un saņemto datu salīdzināšanu ar anketas kontroles jautājumiem. Ja anketas pārbaude uzrāda reprezentācijas kļūdu, tā netiek iekļauta datu apkopošanā. Ja anketas pārbaude uzrāda reģistrācijas kļūdu, pētījumā tiek iekļauti dati par tiem jautājumiem, kurus konstatētā kļūda neietekmē.

Pieņēmumu, kas nosaka reprezentācijas vai reģistrācijas kļūdu, izklāsts apkopots Pielikumā Nr.2.

2 Pētījuma rezultāti

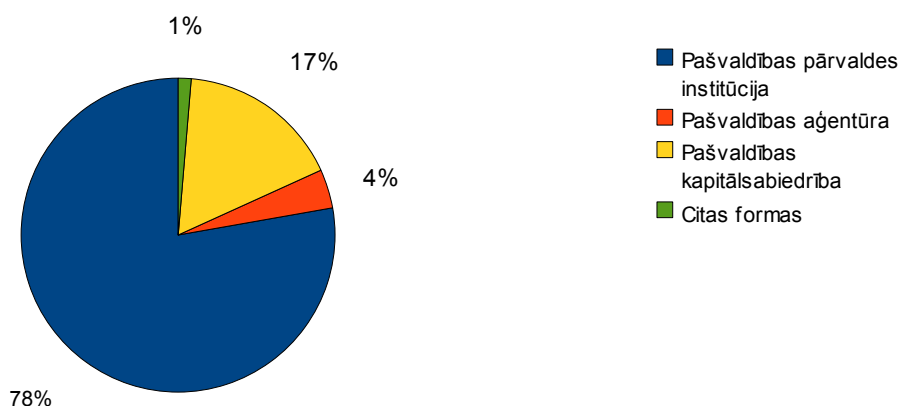
2.1 Ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas institūciju raksturojums apdzīvotajās vietās ar cilvēku skaitu no 200 līdz 2000

2.1.1. Ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu apsaimniekošanas institucionālās formas

Anketēšanas rezultātā no 225 pašvaldībām saņemtas atbildes par to, kāda institucionālā forma ir izveidota centralizētās ūdenssaimniecības objektu apsaimniekošanai. Kā redzam apļa diagrammā (sk. Attēlu Nr.1), pētījuma rezultāti liecina, ka 78% gadījumu ūdenssaimniecības centralizētos pakalpojumus iedzīvotājiem nodrošina pašvaldības pārvaldes institūcija, 17% gadījumu – pašvaldības kapitālsabiedrība, 4% - pašvaldības aģentūra un 1% - citas institucionālās formas, piemēram, valsts iestāde vai citas pašvaldības kapitālsabiedrība. Pētījuma gaitā turpmāk tiek analizētas 3 visraksturīgākās institucionālās formas, kas nodrošina ūdenssaimniecības pakalpojumus apdzīvotajās vietās ar cilvēku skaitu no 200 līdz 2000.

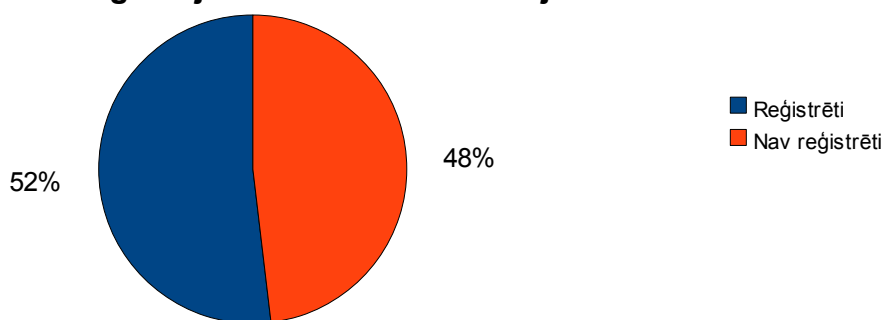
Dažādu ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekotāju institucionālo formu īpatsvars pašvaldībās, kuru teritorijās ir apdzīvotās vietas ar cilvēku skaitu no 200 līdz 2000

Attēls Nr.1



Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšana ir pievienotās vērtības nodokļa objekts, tādēļ, novērtējot ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu apsaimniekotāju darbību, ir būtiski zināt to statusu attiecībā uz PVN nomaksas kārtību. Apļa diagrammā redzam, ka (sk. Attēlu Nr.2) nedaudz mazāk par pusi no respondentiem, kas norādījuši pievienotās vērtības nodokļa maksātāja statusu, nav reģistrējušies normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā par pievienotās vērtības nodokļa maksātājiem.

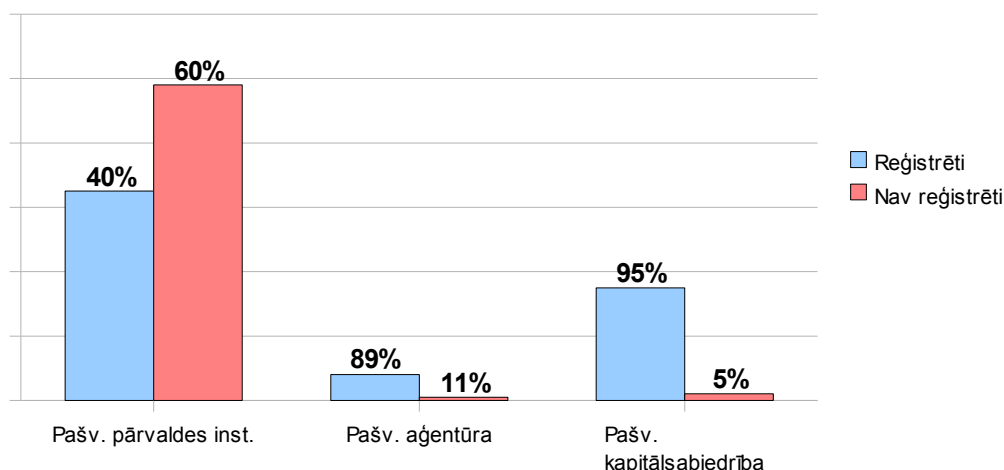
Respondentu īpatsvars, kas reģistrējušies kā PVN maksātāji



Aplūkojot PVN maksātāju īpatsvaru sadalījumā pa ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas institucionālajām formām, redzam (sk. attēlu Nr. 3), ka pašvaldības pārvaldes institūcijas ir tās, kuru lielākā daļa nav reģistrējušās kā pievienotās vērtības nodokļu maksātāji normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Attēls Nr.3

PVN maksātāja statusa īpatsvars sadalījumā pēc institucionālās formas



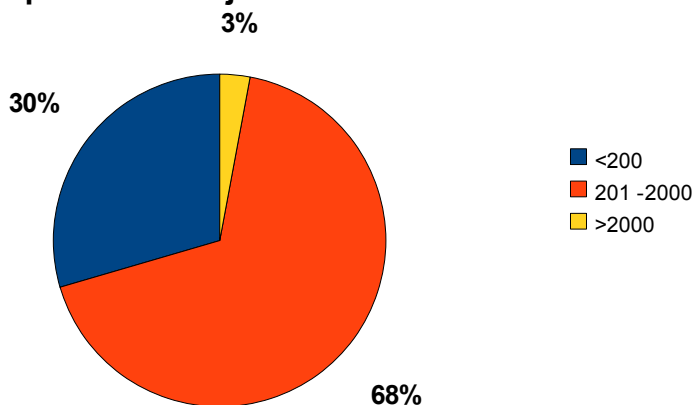
Ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekotājiem, kas nav ieguvuši PVN maksātāja statusu, nav iespējams izmantot tās priekšrocības, ko šāds statuss sniedz izmaksu optimizācijas ziņā gan attiecībā uz infrastruktūras uzturēšanas izmaksām, gan kapitālieguldījumiem. Iemesls, kāpēc liela daļa pašvaldības pārvaldes institūciju nav reģistrējušies kā PVN maksātāji, saistāms ar mazo PVN apliekamo darījumu īpatsvaru kopējā institūcijas ieņēmumu struktūrā un tie nesasniedz normatīvos aktos noteikto darījumu apjomu, pēc kura sasniegšanas PVN maksātāja statusa reģistrēšana ir obligāta. Bez tam ūdenssaimniecības pakalpojumi kā PVN apliekams darījums ir salīdzinoši nesen un tam piemērojamas dažādas likmes, atkarībā no darījuma partnera statusa – fiziska vai juridiska persona, kas varētu būt par iemeslu, kāpēc liela daļa no ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējiem nav reģistrēti kā PVN maksātāji.

PVN maksātāja statuss nosaka arī būtiskas prasības grāmatvedības uzskaitē, kura būtu jāpielāgo.

Nozīmīgs raksturlielums, kas nepieciešams pētījuma gaitā, ir apdzīvoto vietu un iedzīvotāju skaits sadalījumā pēc ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekotāja institucionālas formas. Aptaujas gaitā respondenti norādījuši 474 apdzīvotās vietas, kurās sniedz centralizētus ūdenssaimniecības pakalpojumus. No tām 68% ir ar iedzīvotāju skaitu no 200 līdz 2000, 30% - ar iedzīvotāju skaitu 200 vai mazāk un 3% - ar iedzīvotāju skaitu virs 2000 (sk. attēlu Nr.4). Kā redzam,

Attēls Nr.4

Apdzīvoto vietu, kurās respondenti nodrošina ūdenssaimniecības pakalpojumus, sadalījums pēc iedzīvotāju skaita

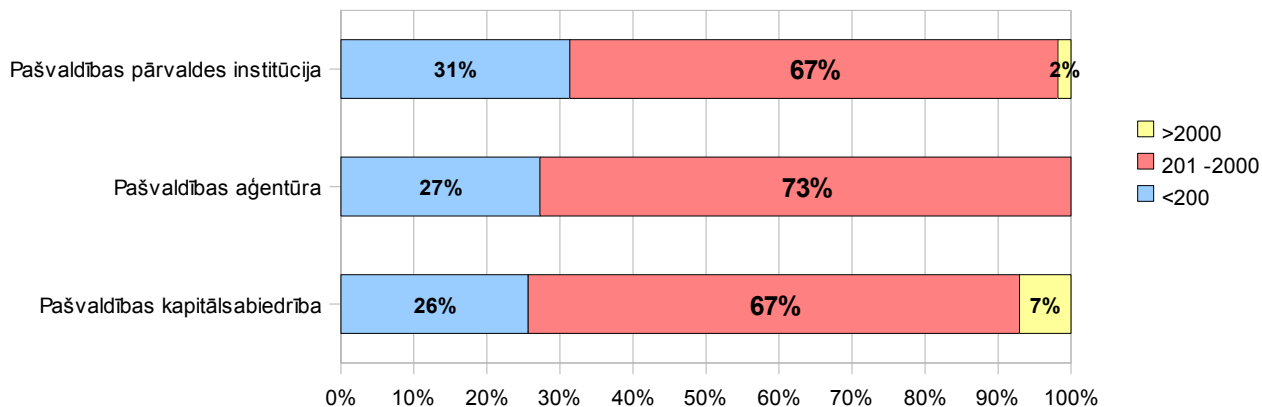


ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekotāji vienlaicīgi sniedz pakalpojumus apdzīvotās vietās ar dažādu iedzīvotāju skaitu, kas apgrūtina datu iegūšanu par apdzīvotajām vietām ar iedzīvotāju skaitu no 200 līdz 2000. Veicot anketās norādīto datu kontroli, kļūst redzams, ka apsaimniekotāju grāmatvedība nenodrošina pamatlīdzekļu, izmaksu un ieņēmumu uzskaiti griezumā pa apdzīvotām vietām, tapēc pētījumā, kur iespējams, izmantoti dati par apdzīvotajām vietām ar iedzīvotāju skaitu no 200 līdz 2000, taču, kur šāda datu grupēšanu nenodrošina grāmatvedības uzskaitē, izmantoti dati par ūdenssaimniecības institūcijas darbību kopumā.

Apdzīvoto vietu sadalījuma struktūra ir aptuveni vienāda. Kā redzams attēlā Nr.5, tad apdzīvoto vietu ar iedzīvotāju skaitu no 200 līdz 2000 īpatsvars jebkuras ūdenssaimniecības institucionālās struktūras apkalpojamo apdzīvoto vietu skaitā ir ap 70%, apdzīvoto vietu ar iedzīvotāju skaitu zem 200 ir robežās ap 30%. Kopumā apdzīvoto vietu struktūra dažādās institucionālajās formās ir ļoti tuva kopējai apdzīvoto vietu struktūrai pēc iedzīvotāju skaita, tapēc šis faktors neietekmē

Attēls Nr.5

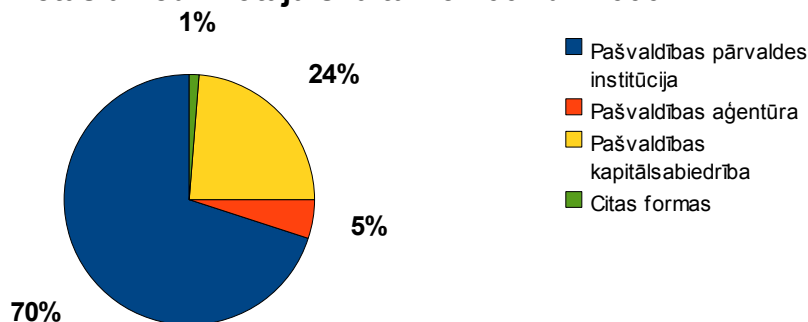
Apdzīvoto vietu sadalījuma struktūra pa apsaimniekotāju institucionālām formām



savstarpējo institucionālo struktūru salīdzinājumu un nodrošina datu precizitāti līdzīgu kā anketēšanas metode kopumā.

Apskatot anketās norādīto apdzīvoto vietu ar iedzīvotāju skaitu no 200 līdz 2000 skaita sadalījumu pa apsaimniekošanas institucionālām formām, redzam, ka pašvaldības pārvaldes institūcija ūdenssaimniecības pakalpojumus nodrošina 70% no apdzīvotajām vietām, pašvaldības aģentūras – 5%, pašvaldības kapitālsabiedrība – 24%, citas institucionālās formas - 1% (sk. attēlu Nr.6).

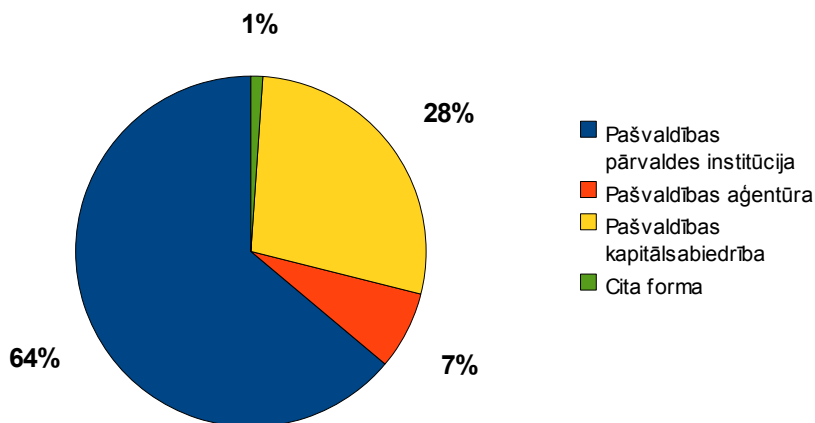
Ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas institucionālo formu īpatsvars apdzīvotajās vietās ar iedzīvotāju skaitu no 200 līdz 2000 *Attēls Nr.6*



Raksturojot dažādas ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas institucionālas formas, būtisks rādītājs, līdzās apkalpojamo apdzīvoto vietu skaitam un to lielumam, ir kopējais iedzīvotāju skaits apdzīvotajās vietās, kurās tiek veikta saimnieciskā darbība.

Apdzīvotajās vietās ar iedzīvotājus skaitu no 200 līdz 2000, kurās ūdenssaimniecības pakalpojumus sniedz pašvaldības pārvaldes institūcija, dzīvo 64% cilvēku. Apdzīvotajās vietās, kur ūdenssaimniecības pakalpojumus sniedz pašvaldības kapitālsabiedrības, dzīvo 28% cilvēku, bet 7% cilvēku dzīvo apdzīvotajās vietās, kur ūdenssaimniecības pakalpojumus nodrošina pašvaldības aģentūra. (sk. attēlu Nr.7)

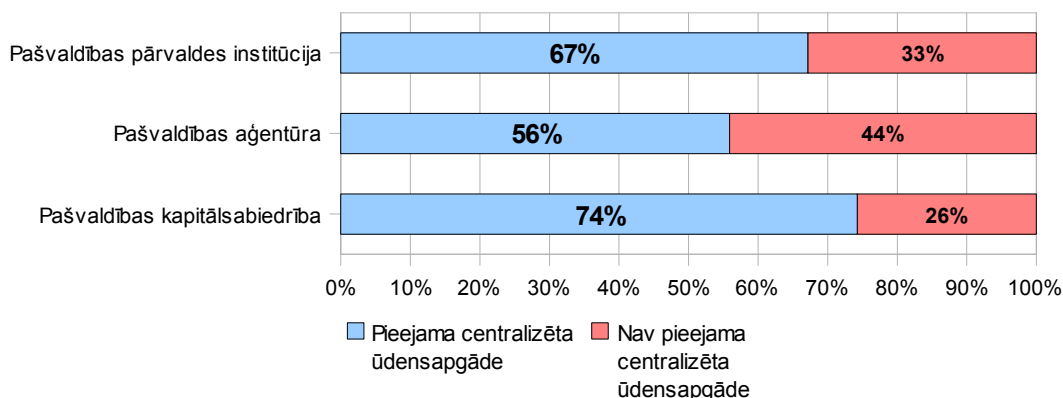
Kopējais iedzīvotāju skaita sadalījums pa institucionālajām formām apdzīvotās vietās ar cilvēku skaitu no 200 līdz 2000 *Attēls Nr.7*



Dažādas apsaimniekošanas institucionālās formas var nodrošināt dažādu ūdenssaimniecības pakalpojumu kvalitāti. Šajā pētījumā par pakalpojuma kvalitātes rādītāju tiek pieņemta pakalpojuma pieejamība, kas izteikta procentos no kopējā iedzīvotāju skaita. Pašvaldības kapitālsabiedrības apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu no 200 līdz 2000 ūdensapgādes pakalpojumam nodrošina kvalitātes rādītāju 74%, pašvaldības pārvaldes institūcijas - 67%, pašvaldības aģentūra - 56% (sk.attēlu Nr.8).

Attēls Nr.8

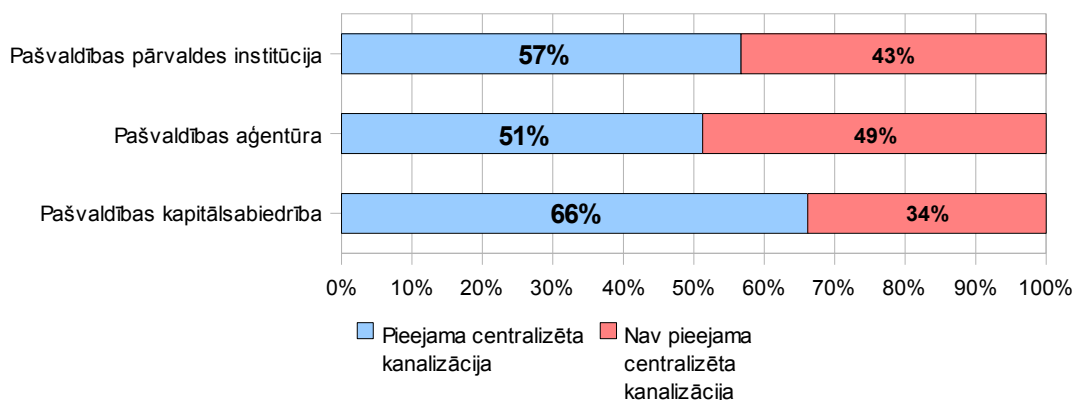
Centralizētas ūdensapgādes pakalpojuma pieejamība apdzīvotajās vietās ar cilvēku skaitu no 200 līdz 2000



Līdzīgs institucionālo formu ranžējums saglabājas arī pēc sadzīves notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas pakalpojuma kvalitātes (sk. Attēlu Nr.9): pašvaldības kapitālsabiedrība - 66%, pašvaldības pārvaldes institūcija - 57% un pašvaldības aģentūra - 51%.

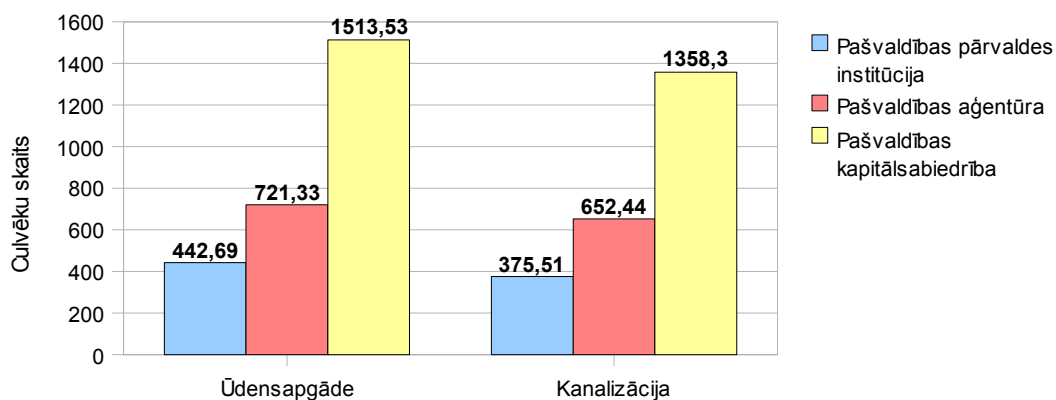
Attēls Nr.9

Centralizētas notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas pakalpojuma pieejamība apdzīvotajās vietās ar cilvēku skaitu no 200 līdz 2000



Izmantojot iepriekš aprakstītos institucionālo formu raksturojošos faktorus, pētījuma gaitā aprēķināts vidējais rādītājs, ar kura palīdzību ir iespējams savstarpēji salīdzināt dažādas institucionālās formas pēc to lieluma. Atbilstoši datiem, ko respondenti snieguši par ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamību, redzam, ka vislielākais vidējais ūdenssaimniecības pakalpojumu izmantotāju skaits ir pašvaldības kapitālsabiedrībai - ūdensapgāde vidēji 1513 cilvēkiem, kanalizācija - vidēji 1358 cilvēkiem, seko pašvaldības aģentūras - attiecīgi 721 un 652 cilvēkiem un pašvaldības pārvaldes institūcijas - attiecīgi 442 un 375 cilvēkiem (sk. attēlu Nr.

Vidējais cilvēku skaits, kam pieejami centralizētas ūdenssaimniecības pakalpojumi, vienā institucionālā formā

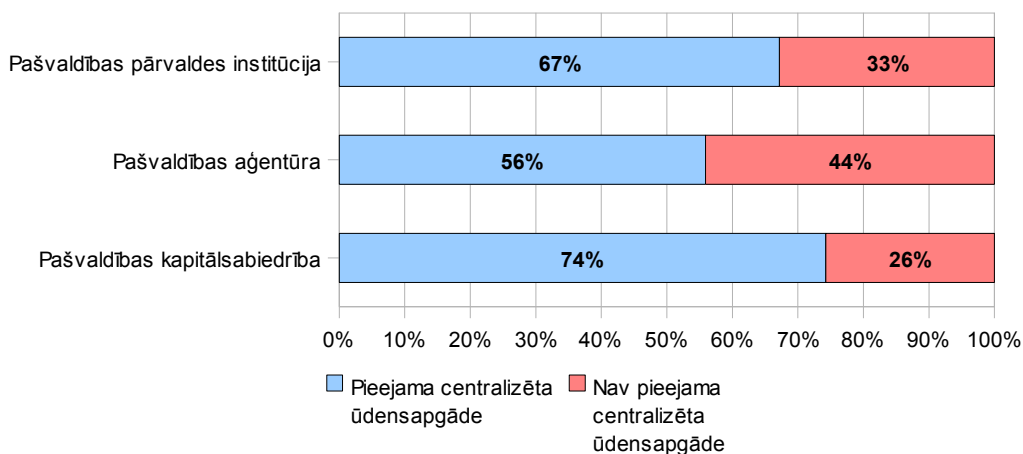


10).

Dažādas institucionālās formas iespējams izvērtēt arī pēc principa “piesārņotājs maksā” ievērošanas pakāpes. Ūdenssaimniecības pakalpojumi bieži pieejami ir tikai daļai iedzīvotāju, kas dzīvo noteiktā apdzīvotā vietā, kas nesekmē principa ievērošanu. Vislabākie rādītāji centralizētas ūdensapgādes pakalpojuma pieejamības ziņā ir pašvaldības kapitālsabiedrībām, kuras šo pakalpojumu nodrošina vidēji 74% apdzīvotās vietas iedzīvotājiem (sk. attēlu Nr.11). Apdzīvotajās vietās, kur ūdenssaimniecības pakalpojumus nodrošina pašvaldības pārvaldes institūcijas un pašvaldības aģentūras, šis rādītājs ir būtiski zemāks – attiecīgi 67% un 56% no kopējā iedzīvotāju skaita.

Centralizētas ūdensapgādes pakalpojuma pieejamība apdzīvotajās vietās ar iedzīvotāju skaitu no 200 līdz 2000

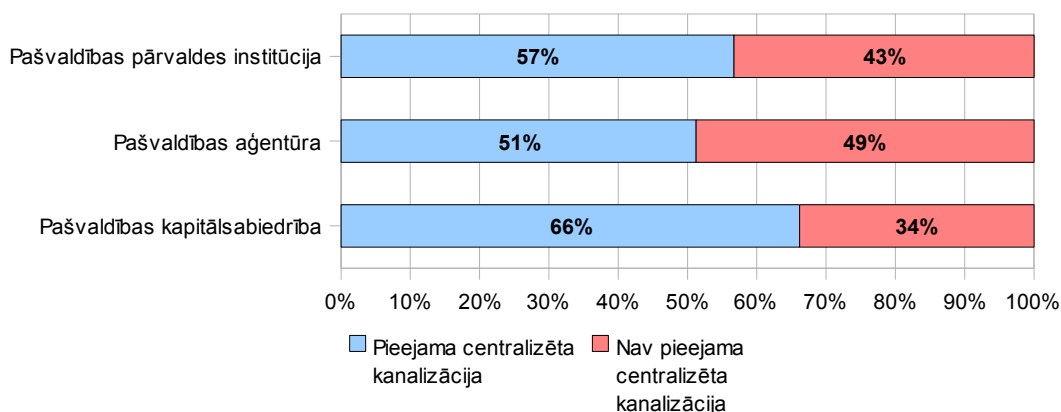
Attēls Nr.11



Kanalizācijas pakalpojumu pieejamības ziņā labākie rādītāji arī ir pašvaldības kapitālsabiedrībām. Tās nodrošina kanalizācijas pakalpojumu vidēji 66% apdzīvotās vietas iedzīvotājiem (sk. attēlu Nr.12). Pašvaldības pārvaldes institūcija un pašvaldības aģentūra attiecīgi 57% un 51%.

Centralizētas kanalizācijas pakalpojuma pieejamība apdzīvotās vietās ar cilvēku skaitu no 200 līdz 2000

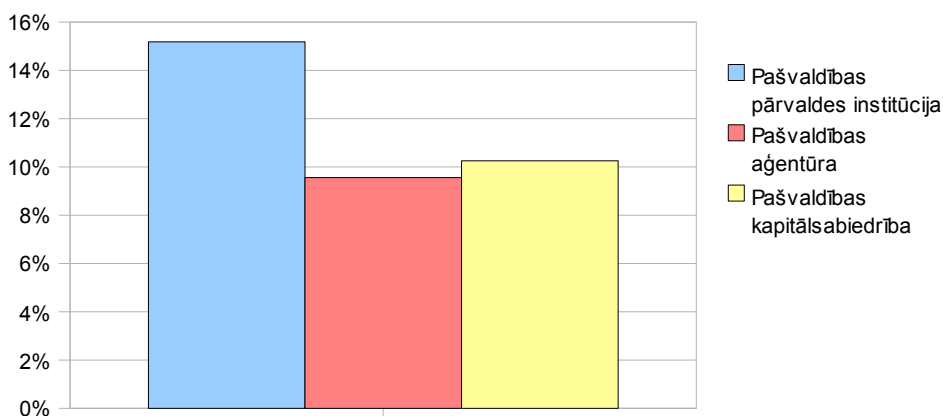
Attēls Nr.12



Apdzīvoto vietu ūdenssaimniecības infrastruktūra parasti nodrošina ūdensapgādi un kanalizācijas pakalpojumu savstarpēji dažādam cilvēku skaitam. Pētījuma gaitā tiek pieņemts, ka, jo mazāka starpība starp iedzīvotāju skaitu, kas saņem dzeramo ūdeni centralizēti, un to iedzīvotāju skaitu, kas saņem centralizētus kanalizācijas pakalpojumus, jo labāk tiek ievērots princips "piesārņotājs maksā". Visaugstākos rādītājus šajā ziņā nodrošina pašvaldības aģentūras un pašvaldības kapitālsabiedrības - tikai aptuveni 10% no tiem iedzīvotājiem, kas izmanto centralizētu dzeramā ūdens apgādi, nav pieejama centralizēta kanalizācija. Apdzīvotajās vietās, kur ūdenssaimniecības pakalpojumus nodrošina pašvaldības pārvaldes institūcijas, centralizēti netiek savākti un attīrīti sadzīves notekūdeņi no vidēji 15% iedzīvotāju (sk. attēlu Nr.13).

Attēls Nr.13

Iedzīvotāju īpatsvars, kas saņem tikai ūdensapgādes pakalpojumu

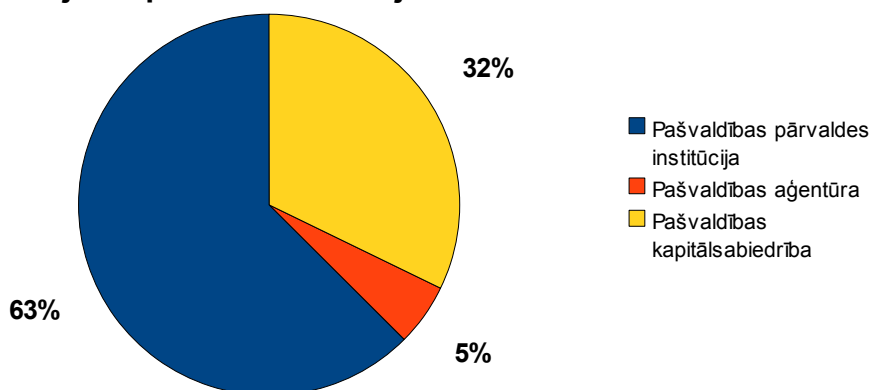


Nākamais faktors, pēc kā iespējams raksturot ūdenssaimniecības infrastruktūru apkalpojošo institucionālo formu, ir iegūtais, piegādātais un uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām novadītais sadzīves notekūdeņu daudzums.

Vislielākie dzeramā ūdens ieguvēji ir pašvaldības pārvaldes institūcijas, uz kuru ūdenssaimniecībām attiecas 63% no kopējā iegūtā dzeramā ūdens daudzuma apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu no 200 līdz 2000 (sk. attēlu Nr.14).

**Apdzīvotajās vietās ar cilvēku skaitu no 200 līdz 2000
iegūtā dzeramā ūdens
sadalījums pa institucionālajām struktūrām**

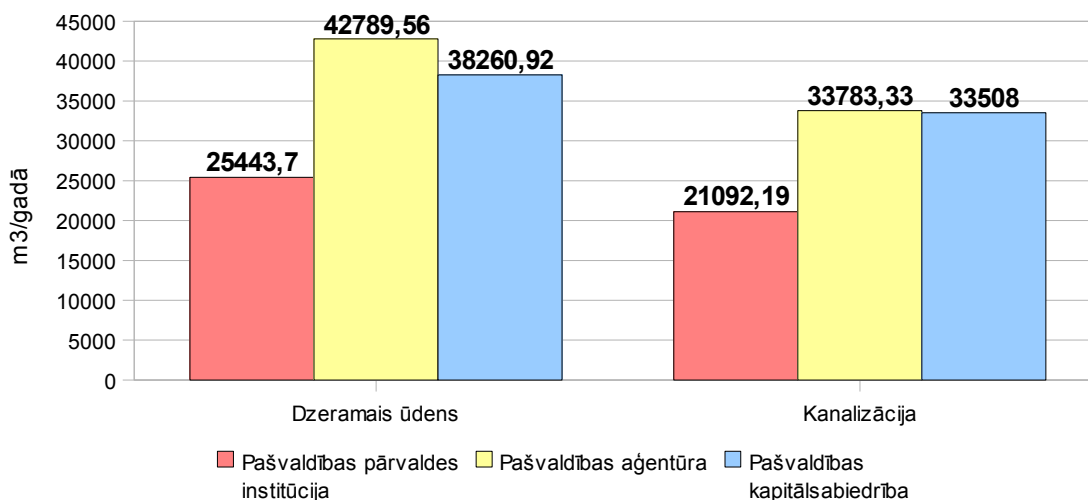
Attēls Nr.14



Aprēķinot vidējos vienas ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu apsaimniekošanas institūcijas ūdens piegādes un notekūdeņu savākšanas apjomus gadā, redzam, ka kapitālsabiedrību un aģentūru īpašumā esošie infrastruktūras objekti nodrošina par aptuveni trešdaļu augstākus apjomus salīdzinājumā pret pašvaldības pārvaldes institūcijas nodrošinātajiem apjomiem (sk. attēlu Nr.15).

Attēls Nr. 15

**Vidējie vienas organizācijas
piegādātie un uz NAI novadīto ūdeņu apjomi gadā
apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu no 200 līdz 2000**



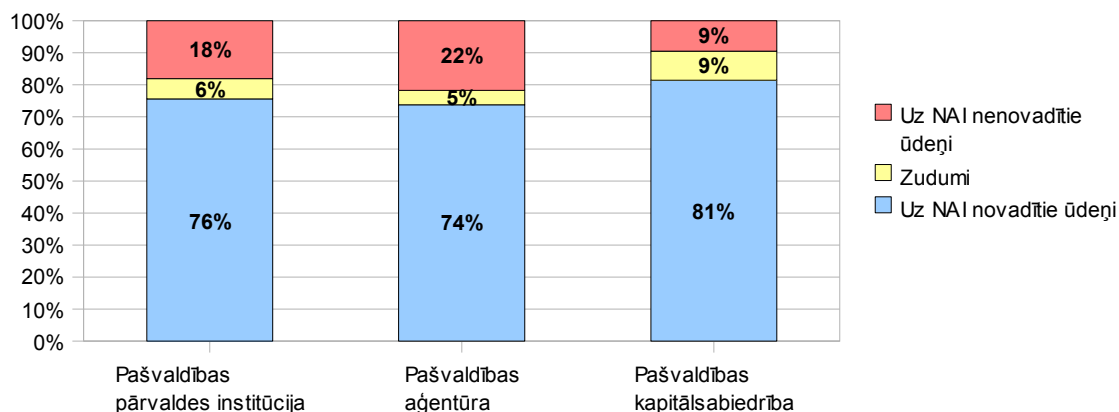
Analizējot pētījuma rezultātus redzam, ka uz NAI novadīto notekūdeņu daudzums, pēc respondentu sniegtajiem datiem, ir ievērojami mazāks par norādīto piegādātā ūdens daudzumu. Cēloņi tam varētu būt sekojoši:

- nepilnīga notekūdeņu daudzuma aprēķina metodika, ja nav ieviesta ne notekūdeņu apjoma, ne piegādātā ūdens instrumentālā uzskaitē,
- piegādātais ūdens daudzums nenonāk sadzīves notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmā, jo patērētāji tos izmanto zemkopībā, lopkopībā vai ražošanā.

Kāds ir šīs nobīdes faktiskais cēlonis, pētījuma gaitā nav noskaidrojams, taču ir iespējams fiksēt un noteikt iegūtā dzeramā ūdens izmantošanas struktūru dažādās institucionālajās formās. Tā atbilstoši attēlam Nr.16, redzam, ka institūcijas, kas apsaimnieko ūdenssaimniecības objektus apdzīvotajās vietās ar iedzīvotāju skaitu no 200 līdz 2000, uz NAI novada tikai no 74% līdz 81% no iegūtā ūdens kopapjoma.

Attēls Nr.16

**Uz NAI novadītā ūdens apjoma struktūra
ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekojošās institūcijās,
kas darbojas apdzīvotajās vietās ar cilvēku skaitu no 200 līdz 2000**



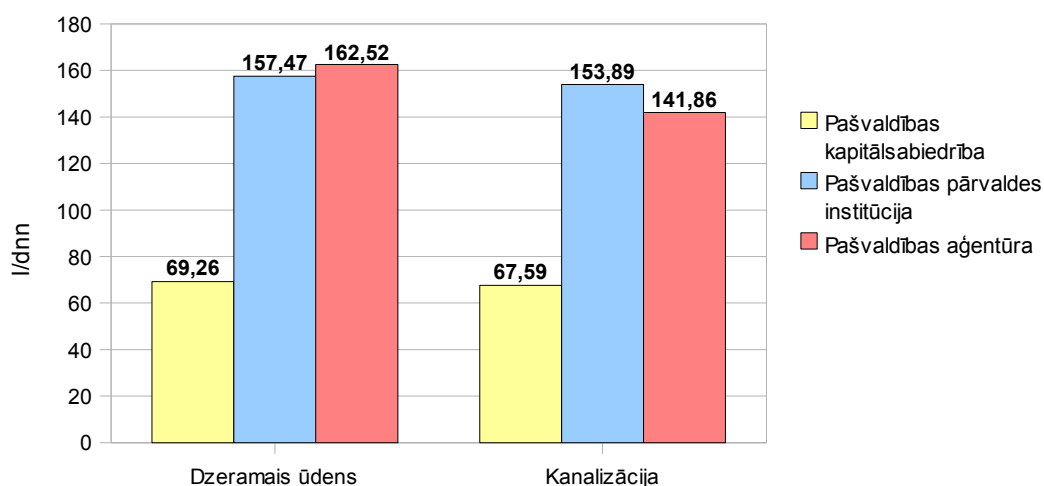
Tomēr izvērtējot kritiski šos rādītājus, jāņem vērā, ka vienīgais rādītājs, kas ir instrumentāli uzskaitīts ir iegūtā ūdens daudzums. Piegādātā ūdens apjomi, zudumu apjomi piegādes procesā, uz NAI novadīto notekūdeņu apjomi pamatā ir aprēķinu lielumi, kas balstās uz katras ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekotāja pieņemtām ūdens patēriņa normām, zudumu apmēriem, kuriem bieži nav pamatotu mērījumu, un nav zināms, cik lielā mērā tas atbilst faktiskajai situācijai.

Apskatot šo rādītāju sadalījumā pa dažādām apsaimniekošanas institucionālajām formām, redzam, ka ūdenssaimniecībās, kuras uztur pašvaldības pārvaldes institūcijas un pašvaldības aģentūras, to ūdeņu īpatsvars, kas netiek novadīti uz NAI, ir visaugstākais.

Analizējot respondentu sniegtos datus par piegādātā dzeramā ūdens daudzumu, uz NAI novadīto notekūdeņu daudzumu un patērētāju skaitu, redzam (sk. attēlu Nr. 17), ka ūdenssaimniecībās, kuras apsaimnieko pašvaldības pārvaldes institūcijas un

Attēls Nr.17

**Vidējais dzeramā ūdens patēriņš un sadzīves notekūdeņu apjoms
uz vienu cilvēku apdzīvotās vietās ar cilvēku skaitu no 200 līdz 2000**



pašvaldības aģentūras, ir vairāk kā 2 reizes lielāks ūdens patēriņš uz vienu iedzīvotāju diennaktī.

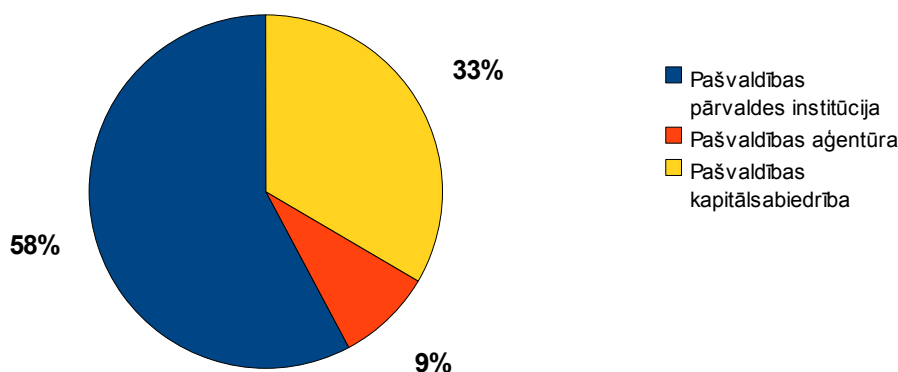
2.1.2. Ūdenssaimniecības infrastruktūras objekti dažādās apsaimniekošanas institucionālās formās un to atlikusī vērtība

Respondentu datus par ūdenssaimniecības infrastruktūras objektiem, to atrašanās vietu un atlikušo vērtību daudzos gadījumos nav snieguši atbilstoši anketā norādītajai struktūrai, kas nenodrošina iespēju veidot objektu klasifikatoru pēc funkcionālās nozīmes un atrašanās vietas vai noteikt to skaitu. Lai nodrošinātu pietiekamu novērojumu skaitu un iegūto rezultātu ticamību, pētījumā izmantota ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu kopējā vērtība apsaimniekošanas institūcijās.

Ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu vērtība dažādās apsaimniekošanas institūcijās variē no nulles līdz vairākiem simtiem tūkstošiem latu. Aplūkojot objektu atlikušo vērtību kopsummu sadalījumā pa apsaimniekotāju institucionālajām formām, redzam, ka 58% no kopējās atlikušās vērtības ir attiecināma uz pašvaldības pārvaldes institūcijām, 33% - uz pašvaldības kapitālsabiedrībām, 9% - uz aģentūrām (sk. attēlu Nr.18)

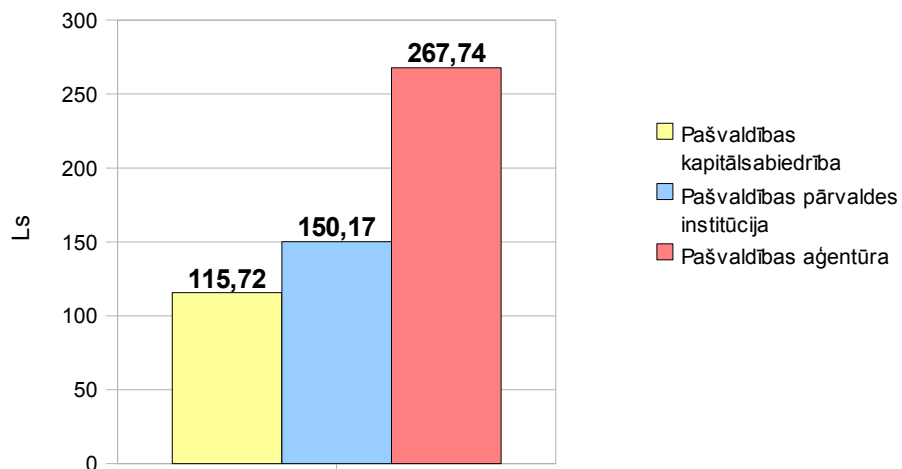
Attēls Nr.18

Ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu sadalījuma struktūra pēc vērtības



Lai gan, summējot infrastruktūras objektu atlikušo vērtību, tās lielākā daļa attiecināma uz pašvaldības pārvaldes institūcijām, tomēr, rēķinot uz vienu dzeramā ūdens patērētāju, augstāka pamatlīdzekļu vērtība ir pašvaldības aģentūrās un viszemākā – pašvaldības kapitālsabiedrībās, pie tam starpība ir vairāk kā divas reizes. Arī pašvaldības pārvaldes institūcijā uz vienu ūdenssaimniecības patērētāju attiecas nedaudz vairāk par Ls 150 (sk. attēlu Nr.19)

Ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu atlikusī vērtība uz vienu pakalpojumus saņemošo cilvēku



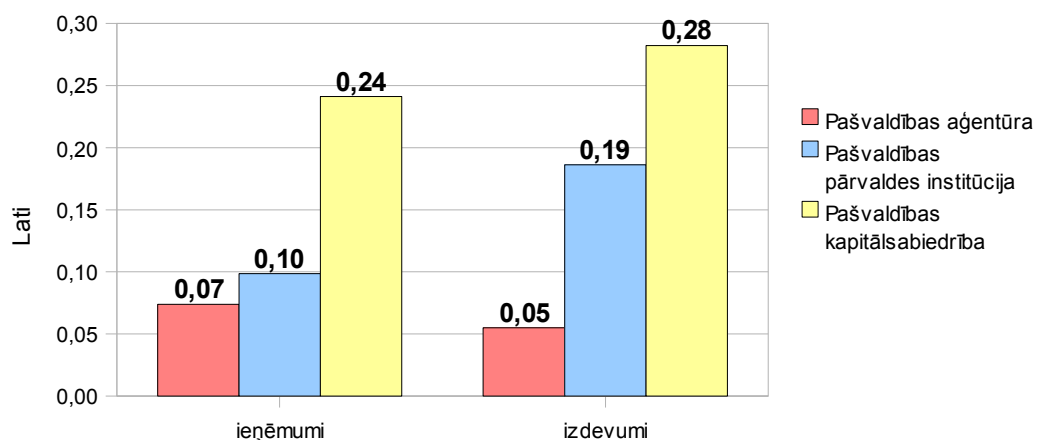
Institūciju saimnieciskās darbības efektivitāti ūdenssaimniecības nozarē un infrastruktūras objektu izmantošanas efektivitāti iespējams novērtēt, attiecinot gūtos ieņēmumus pret pamatlīdzekļu atlikušo vērtību. Jo augstāks šis rādītājs, jo vairāk līdzekļu ienes katrs pamatlīdzekļos ieguldītais lats.

Savukārt infrastruktūras objektu tehnisko stāvokli iespējams novērtēt ar līdzīga rādītāja palīdzību – ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanas izdevumus attiecinot pret pamatlīdzekļu atlikušo vērtību. Jo augstāks šis rādītājs, jo lielāki uzturēšanas izdevumi nepieciešami uz katru pamatlīdzekļa vērtības vienību.

Apkopojot respondentu atbildes, redzam, ka pašvaldību kapitālsabiedrībām ir vairāk kā divas reizes augstāka pamatlīdzekļu izmantošanas efektivitāte salīdzinājumā ar pašvaldības pašpārvaldes institūcijām vai pašvaldības aģentūrām (sk. attēlu Nr.20)

Pamatlīdzekļu ieņēmumu un izdevumu efektivitāte

Attēls Nr.20

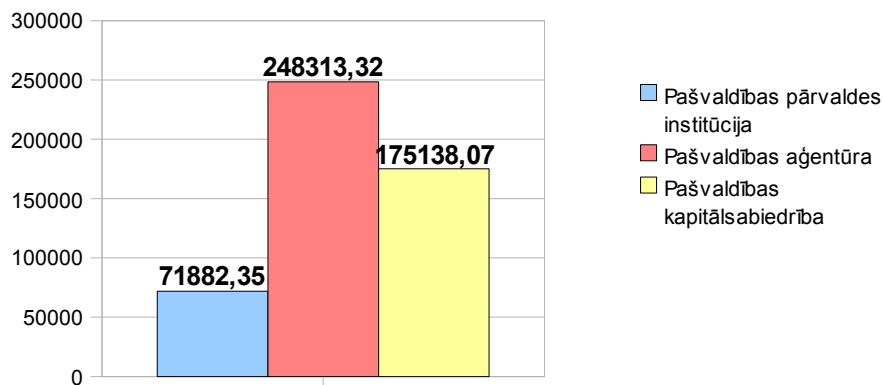


Augstākās ūdenssaimniecības uzturēšanas izmaksas pašvaldības kapitālsabiedrībās, ir stimulējušas ieņēmumu optimizāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu izmaksu segšanu.

Aprēķinot ūdenssaimniecības infrastruktūras vērtību vidēji vienā apsaimniekošanas institūcijā, redzams, ka viszemākā pamatlīdzekļu kopas vērtība ir pašvaldības pārvaldes institūcijā. Vairāk kā divas reizes augstāka vērtība ir pašvaldības kapitālsabiedrībā, vairāk kā trīs reizes augstāka – pašvaldības aģentūrā (sk. attēlu Nr.21).

Attēls Nr.21

Vidējā infrastruktūras objektu atlikusī vērtība ūdenssaimniecības pakalpojumu institūcijās



2.1.1 Ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksas un ieņēmumi dažādās apsaimniekošanas institucionālajās formās

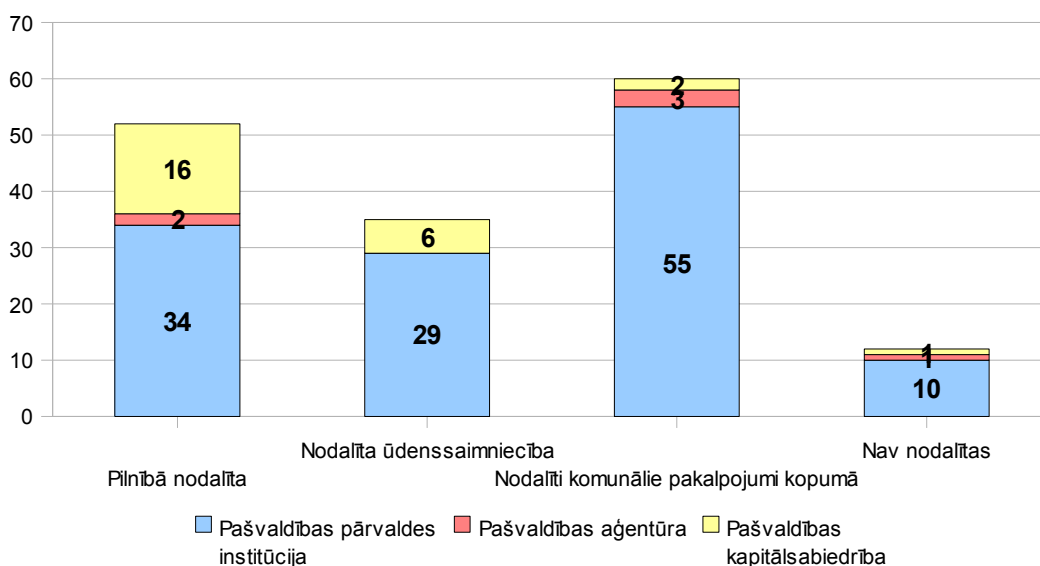
Šajā pētījuma sadaļā izmantoti dati, ka iegūti no anketas III daļas par ūdenssaimniecības infrastruktūras uzturēšanas izmaksām un ieņēmumiem, savstarpēji salīdzināmu relatīvo un vidējo rādītāju aprēķināšanai - respondentu sniegtie dati par pakalpojumu pieejamību un to apjomu.

Respondentu atbildēm par izmaksu apjomu tika izvirzītas papildus atbilstības prasības, lai to sniegtie dati tiktu iekļauti pētījumā. Šāda nepieciešamība saistāma ar dažādām izmaksu klasifikācijas metodēm un to uzskaites kvalitāti dažādās institucionālajās formās. Galvenais kritērijs, lai respondenta dati par izmaksām tiktu iekļauti pētījumā, ir ūdenssaimniecības izmaksu nošķiršanas pakāpe no pārējām institūcijas izmaksām. Ja anketas III daļā, atbildot uz 2. jautājumu, respondents norādīja, ka ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas izmaksas netiek nošķirtas no pārējām komunālo pakalpojumu sniegšanas izmaksām vai tās netiek nošķirtas vispār, tad izmaksu dati netika iekļauti pētījumā, jo tas norāda, ka institūcijā nav noteikta izmaksu klasifikācija un nošķirta metodika. Sīkāk skatīt pielikumā Nr.2.

Attēlā Nr.22, redzams to respondentu skaits, kuru sniegtās atbildes par izmaksām tika noraidītas un kuras tika pieņemtas tālākai datu apstrādei.

Attēls Nr.22

Ūdenssaimniecības uzturēšanas izmaksu nodalīšanas pakāpe



Ūdenssaimniecības uzturēšanas izmaksu kvalitāte aizskar jautājumu par institūcijas kā pakalpojuma nodrošinātāja darba kvalitāti, personāla kvalifikāciju, kā arī ieinteresētību un spēju veikt ekonomiski un finansiāli pamatotu saimniecisko darbību. Datu apkopošanas rezultātā redzam, ka tikai pašvaldības kapitālsabiedrību lielākā daļa veic ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas izmaksu nošķiršanu - 22 no 25 atbildes sniegušajām pašvaldības kapitālsabiedrībām nošķir ūdenssaimniecības izmaksas no institūcijas kopējām saimnieciskās darbības

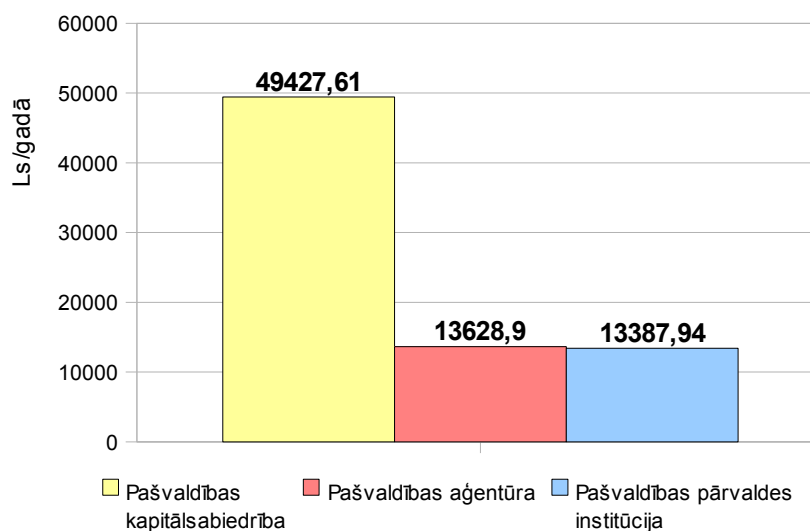
izmaksām. Turpretī tikai 63 no 125 pašvaldības pārvaldes institūcijām un 2 no 6 pašvaldības aģentūrām nošķir ūdenssaimniecības izmaksas.

Balstoties uz respondentu sniegtajām atbildēm attiecībā uz ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksām, iespējams aprēķināt vidējo rādītāju, kas raksturotu vidējās infrastruktūras uzturēšanas izmaksas gadā atkarībā no uzņēmuma piederības noteiktai institucionālai formai.

Kā redzams attēlā Nr.23, visaugstākās vidējās izmaksas no trīs pētāmām

Attēls Nr.23

Vidējās izmaksas pēc organizacionālās formas

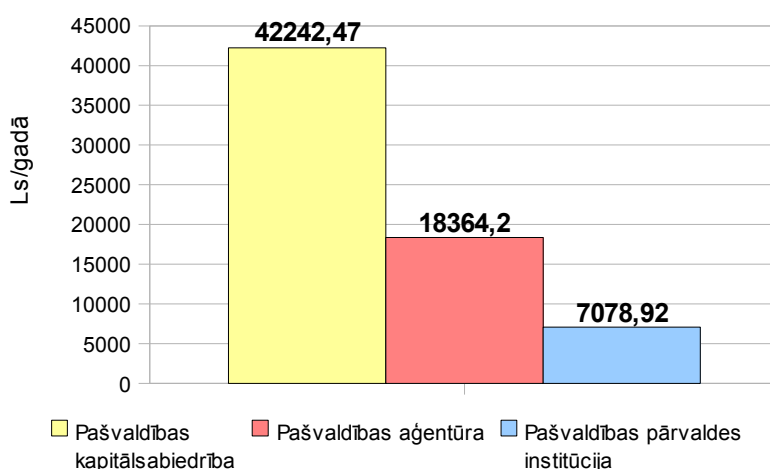


institucionālajām formām ir pašvaldības kapitālsabiedrībai. Tās ir gandrīz trīs reizes augstākas par vidējām izmaksām, kuras raksturīgas pašvaldības pārvaldes institūcijai vai pašvaldības aģentūrai.

Šāda situācija izskaidrojama ar vairākiem faktoriem. Pirmkārt, pašvaldības kapitālsabiedrībām ir raksturīgas augstākās relatīvās izmaksas pret ūdenssaimniecības pamatlīdzekļu vērtību, kas varētu liecināt par to salīdzinoši sliktāku tehnisko stāvokli. Otrkārt, to varētu skaidrot ar dažādo izmaksu uzskaites un klasifikācijas metodiku, ko izmanto katrā institucionālā formā. Pašvaldības pārvaldes institūcijās un aģentūrās bieži izmaksās tiek uzskaitītas tikai tās izmaksas, kas tieši un nepārprotami saistītas ar ūdenssaimniecību, un retāk tiek iekļautas tādas izmaksas kā grāmatvežu, lietvežu, kasieru atalgojuma izmaksas, kuras tiek uzskaitītas, kā organizācijas kopējās darbības izmaksas, un pat proporcionāli netiek attiecinātas uz ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas izmaksām, lai gan pēc būtības daļu no sava darba laika velta uzdevumu izpildei, kas saistāmi ar ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšanu.

Aplūkojot institucionālo formu ieņēmumu sadaļu, kurā nav novērojamas uzskaites problēmas, redzam, ka, neskatoties uz salīdzinoši augstajām vidējām izmaksām, pašvaldības kapitālsabiedrības gūst arī vislielākos vidējos ienākumus no ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas (sk. attēlu Nr.24). Viena pašvaldības kapitālsabiedrība, kuras ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas zonā ir apdzīvotās vietas ar cilvēku skaitu no 200 līdz 2000, gadā vidēji gūst Ls 42,2 tūkst. ienākumus, kas ir sešas reizes vairāk par ienākumiem, ko gūst pašvaldības pārvaldes institūcija un vairāk kā 2 reizes vairāk par pašvaldības aģentūras ieņēmumiem.

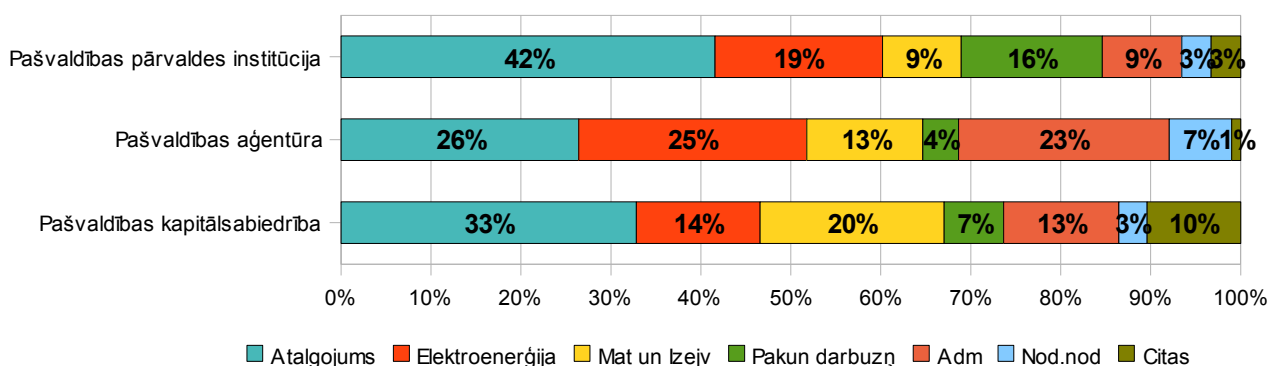
Vidējie ieņēmumi par ūdenssaimniecības pakalpojumiem sadalījumā pa institucionālajām formām



Savstarpēji salīdzinot vidējos izdevumus un ieņēmumus, kas raksturīgi pētāmajām ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas formām, redzam, ka tikai pašvaldības aģentūrām vidējie ieņēmumi pārsniedz vidējos izdevumus. Pašvaldības kapitālsabiedrībām ir neliels izdevumu pārsvars pār ieņēmumiem, kas, protams, neliecina par ilgtermiņā darboties spējīgu saimniecisko darbību, taču ieņēmumu un izdevumu negatīvais saldo pašvaldības pārvaldes institūciju gadījumā liecina par ekonomiski nepārdomātu darbību. Izdevumu pārsvars pār ieņēmumiem gandrīz divkārtīgā apmērā liecina par slēptu ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas izmaksu dotēšanu no pašvaldību budžeta, kas īstermiņā nozīmē neefektīvu pašvaldības budžeta līdzekļu izmantošanu un ilgtermiņā - nozares ekonomiskās pievilcības graušānu.

Izmaksu optimizācijas virzienus varam iezīmēt, salīdzinot pašvaldības kapitālsabiedrības un pašvaldības pārvaldes institūciju un aģentūru ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksu struktūru (sk. attēlu Nr.25).

Vidējā gada izmaksu struktūra ūdenssaimniecības infrastruktūras pārvaldes institūcijās



Pašvaldības pārvaldes institūcijās novērojams ārpalpojumu un darbuņņēmēju izmaksu augsts īpatsvars – 16% no kopējām izmaksām, kas savienojumā ar zemu materiālu un izejvielu izmaksu īpatsvaru – 9% pret 20% pašvaldības kapitālsabiedrībās, liecina par mazu infrastruktūras objektu remontdarbu

un uzturēšanas darbu apjomu, ko institūcija veic pašu spēkiem. Mazs pašu spēkiem veiktais darbu apjoms pie liela atalgojuma izmaksu īpatsvara vēsta par zemu darbaspēka efektivitāti, kam par iemeslu varētu būt zināšanu un prasmju trūkums ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanas jomā.

Pašvaldības pārvaldes institūcijās samazināt augsto atalgojuma izmaksu īpatsvaru, kas sasniedz 42% no kopējiem izdevumiem, iespējams tikai pārstrukturizējot uzturēšanas izdevumus kopumā. Viens no pārstrukturizācijas galvenajiem instrumentiem varētu būt personāla darba ražīguma veicināšana, lai samazinātu iekšējo institūcijas pieprasījumu pēc ārpakalpojumiem.

Otrs izmaksu pārstrukturizācijas virziens varētu būt energoefektīvu tehnoloģiju ieviešana, kas samazinātu elektroenerģijas izmaksu apjomu.

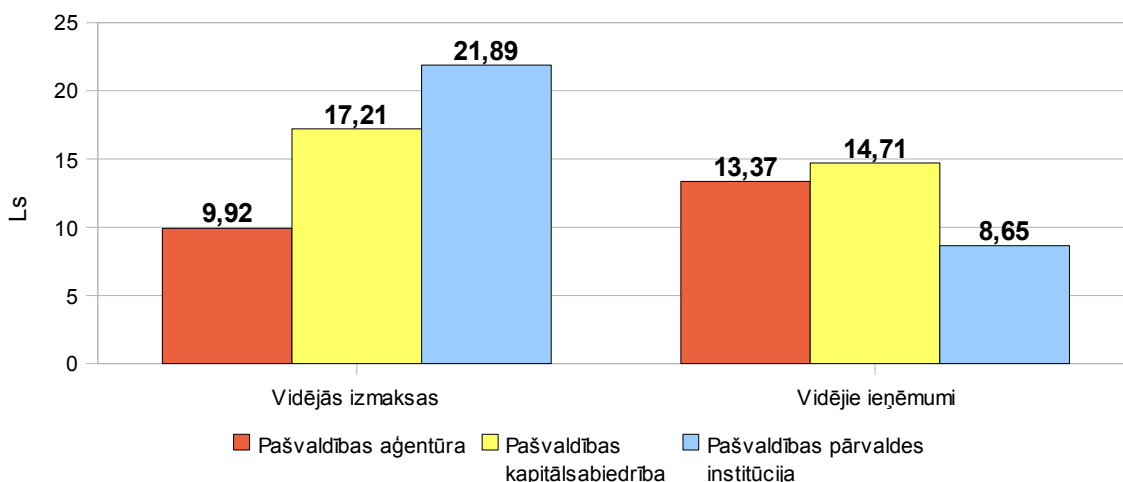
Pašvaldības aģentūru izmaksu struktūrā korektīvos pasākumus nepieciešams vārst uz administratīvo izmaksu samazināšanu un uz elektroenerģijas izmaksu īpatsvara samazināšanu.

Izmaksu un ieņēmumu apjoms ir cieši saistīts ar infrastruktūras lielumu, t.i., pakalpojumu saņēmēju skaitu. Analizējot dažādu institucionālo formu saimniecisko darbību, savstarpējai darbības efektivitātes salīdzināšanai izveidots relatīvais rādītājs, kas raksturo izmaksu un ieņēmumu apjomu uz vienu iedzīvotāju, kas saņem ūdenssaimniecības pakalpojumus.

Kā redzam attēlā Nr.26, tad, neskatoties uz to, ka pašvaldības kapitālsabiedrībām ir ievērojami augstākas vidējās izmaksas gadā, rēķinot uz vienu iedzīvotāju, šīs izmaksas ir zemākas par pašvaldības pārvaldes institūcijām, kurām vidējās kopējās izmaksas ir viszemākās.

Attēls Nr.26

Vidējās ūdenssaimniecības infrastruktūras uzturēšanas izmaksas un vidējie ieņēmumi par pakalpojumu sniegšanu, rēķinot uz vienu pakalpojuma saņēmēju



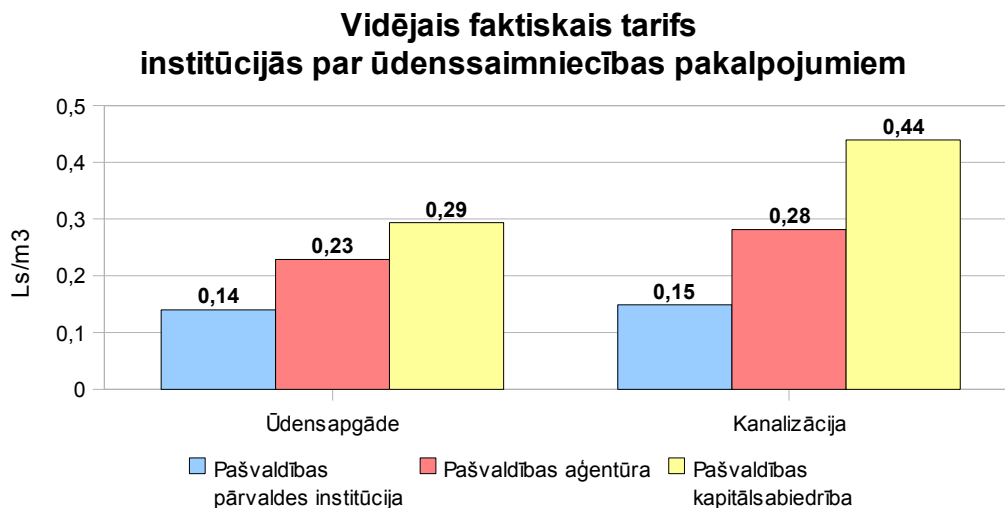
Ieņēmumu sadaļā redzam, ka pašvaldības kapitālsabiedrības saņem arī augstākos ienākumus, rēķinot uz vienu iedzīvotāju, tātad viņu saimniecisko darbību varam vērtēt kā relatīvi labāku, salīdzinājumā ar pašvaldību pārvaldes institūciju darbību.

Absolūti labākos finansiālos rādītājus uzrāda pašvaldības aģentūra. Tā ir vienīgā institucionālā forma, kuras ieņēmumi pārsniedz izdevumus, rēķinot uz vienu iedzīvotāju.

Ja izmaksu apjoms, ko attiecina uz ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu, ir atkarīgs no katras institūcijas izmaksu uzskaites sistēmas kvalitātes,

tad ieņēmumi ir atkarīgi no pakalpojumu cenas. Lai pakalpojumu cena būtu salīdzināma institucionālās formas griezumā, pētījuma gaitā tika izveidots vidējais rādītājs, kas atspoguļo vidējo tarifu par ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumiem katrā no pētāmajām institucionālajām formām. Iegūtie harmonizētie vidējie rādītāji redzami attēlā Nr.27.

Attēls Nr. 27



Vidējais faktiskais tarifs ir vidējais lielums, kas atspoguļo to naudas līdzekļu apjomu, ko ūdenssaimniecības infrastruktūru apsaimniekojošā institūcija iegūst par vienu piegādāto dzeramā ūdens vai savākto un attīrīto notekūdeņu kubikmetru. Pašvaldības pārvaldes institūcijā šis rādītājs ir viens no zemākajiem, un vidēji šajās institūcijās viens piegādātā ūdens kubikmetrs veido 0,14 Ls ieņēmumus, viens savāktais un attīrītais notekūdeņu kubikmetrs - 0,15 Ls. Nedaudz augstākus ieņēmumus, rēķinot uz vienu kubikmetru, gūst pašvaldības aģentūras: par ūdensapgādi – 0,23 Ls, par kanalizāciju – 0,28 Ls. Visaugstākos ieņēmumus gūst pašvaldības kapitālsabiedrības, attiecīgi 0,29 Ls/m³ ūdensapgādē un 0,44 Ls/m³ kanalizācijā.

Pētījuma rezultāti norāda, ka pašvaldības pārvaldes institūcijās ir zemākais vidējais tarifs pie viena no augstākajiem vidējiem izmaksu rādītājiem uz cilvēku, kas liecina, ka šī institucionālā forma nenodrošina ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas izmaksu apjoma un pakalpojuma tarifa lieluma samērību. Cēlonis parādībai, kad faktiskie vidējie ienākumi, rēķinot uz vienu kubikmetru, būtiski atšķiras no deklarētajiem ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifiem, meklējams norēķinu kārtības trūkumos:

- norēķina likmes aprēķinā, kurā izmantota mērvienība, kas nosaka konstantu maksājumu no cilvēka mēnesī, izmantotās ūdens patēriņa normas, iespējams, nav atbilstošas faktiskajai situācijai,
- pakalpojuma pašizmaksas aprēķinos netiek, iespējams, iekļautas pilnīgi visas institūcijas izmaksas, kas attiecināmas uz ūdenssaimniecību,
- dati par ūdenssaimniecības pakalpojuma pašizmaksu ir novecojuši un maksa par pakalpojumu tiek iekasēta atbilstoši tarifiem, kas apstiprināti vairākus gadus atpakaļ.

Bez tam, ja pašvaldības kapitālsabiedrībām un aģentūrām tarifa aprēķina metodiku reglamentē normatīvie akti, tad pašvaldības pārvaldes institūcijām nav noteikta vienota metodika pašizmaksas aprēķinam un tajā iekļaujamajām izmaksām. Lielākā daļa respondentu, kas pārstāvēja pašvaldības pārvaldes institūciju, saskārās

ar grūtībām anketas III daļas 6. jautājumā veikt īsu skaidrojumu par pašizmaksas aprēķina metodēm un pieņēmumiem. Atsevišķos gadījumos, kā tarifa apstiprināšanas pamats, tika minēti vairāk kā desmit gadus seni pašvaldības pārvaldes institūciju lēmumi.

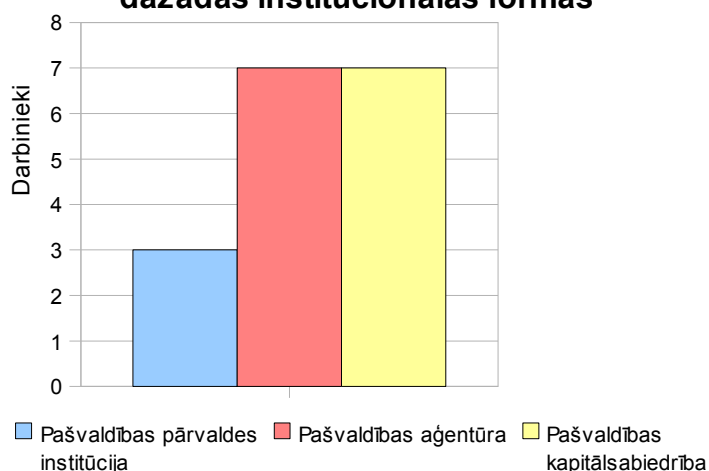
2.1.1. Ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanā iesaistītais personāls dažādās apsaimniekošanas institucionālajās formās

Institucionālās struktūras iespējams raksturot, ne tikai izmantojot finanšu vai ekonomiskos rādītājus, nozīmīgs institucionālās formas raksturlielums ir personāls. Personāla skaits, funkcijas un izglītība ir primārais aspekts, kas veido savstarpējās atšķirības arī ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekojošajās organizācijās.

Veicot pētījumu par faktoriem, kas saistīti ar institūciju personālu un tā darbību, izmantotas respondentu atbildes uz anketas IV daļu.

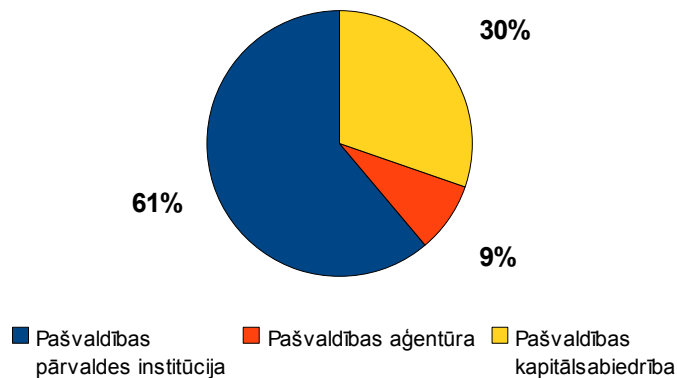
Vislielākais vidējais darbinieku skaits, kas nodarbināti ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanā vienā institūcijā, ir pašvaldības kapitālsabiedrības un aģentūras – pa 7 darbiniekiem (sk. attēlu Nr.28). Pašvaldības pārvaldes institūcijās ūdenssaimniecības personāla skaits ir mazāks, jo, pirmkārt, tās savā būtībā ir mazākas, jo vidēji apkalpo mazāk patērētājus un, otrkārt, nereti uz ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšanu netiek attiecināti pašvaldību pārvaldes institūciju administrācijas darbinieki – grāmatvede, kasiere, uzskaitvede un tml.

Vidējais ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšanā iesaistītais darbinieku skaits dažādās institucionālās formās *Attēls Nr.28*



Ja darbinieku skaitu apskatām absolūtajos lielumos, tad 61% no ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanā iesaistītajām personām apdzīvotajās vietās ar cilvēku skaitu no 200 līdz 2000, ir pašvaldības pārvaldes institūciju darbinieki, 30% - pašvaldības kapitālsabiedrību darbinieki un 9% - pašvaldības aģentūru darbinieki (sk. attēlu Nr.29).

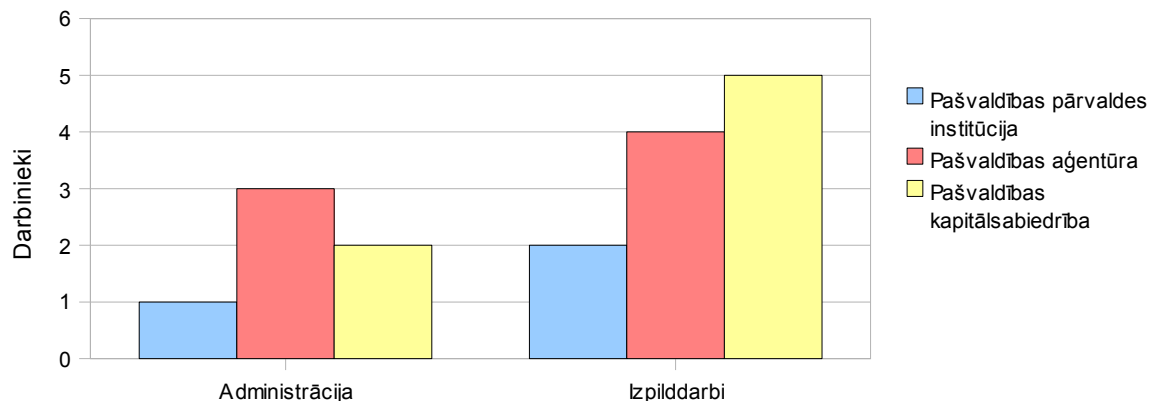
Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanā nodarbināto struktūra pa institucionālajām formām



Ja aplūkojam darbinieku vidējo funkcionālo sadalījumu, tad redzam, ka pašvaldības kapitālsabiedrībās ir vidēji 5 izpilddarbinieki un 2 administrācijas darbinieki, pašvaldības aģentūrā – vidēji 4 izpilddarbinieki un 3 administrācijas darbinieki, pašvaldības pārvaldes institūcijā – 1 administrācijas darbinieks un 2 izpilddarbinieki (sk. attēlu Nr.30).

Vidējais strādājošo skaits administrācijā un izpilddarbos dažādās apsaimniekošanas institucionālās formās

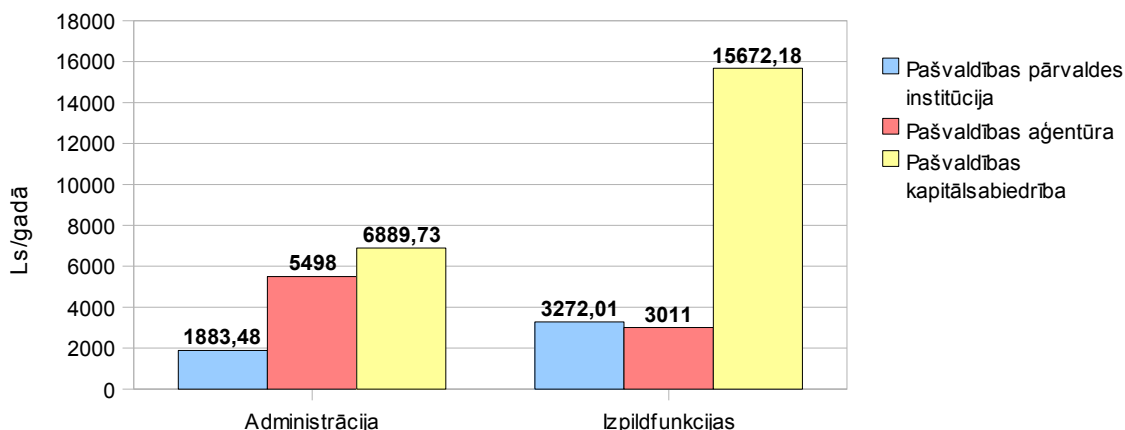
Attēls Nr.30



Izveidojot relatīvo rādītāju un nosakot, uz cik izpilddarbiniekiem ir viens administratīvais darbinieks, iespējams savstarpēji salīdzināt ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekojošo institūciju izpildkapacitāti. Pašvaldības kapitālsabiedrībai šis rādītājs ir 2,5, aģentūrai – 1,3, pašvaldības pārvaldes institūcijai – 2,0. Indeksi norāda uz to, ka pašvaldības aģentūrām ir raksturīga personālietilpīga administrācija.

Darbinieku skaits nosaka ne tikai institūcijas organizatorisko struktūru, bet arī būtiski ietekmē institūcijas izmaksas, kas tieši ietekmē pakalpojuma pašizmaksu. Analizējot ūdenssaimniecības infrastruktūru apsaimniekojošo institūciju izmaksu struktūru un darbinieku skaitu, izveidots vidējais rādītājs, kas raksturo, cik katra institucionālā forma gadā tērē atalgojumam administratīvo funkciju nodrošināšanai un cik izpildfunkciju nodrošināšanai. Attēlā Nr.31 redzam, ka visaugstākās vidējās izmaksas gadā administratīvo un izpildfunkciju nodrošināšanai ir pašvaldības kapitālsabiedrībām, seko aģentūras un pašvaldības pārvaldes institūcijas.

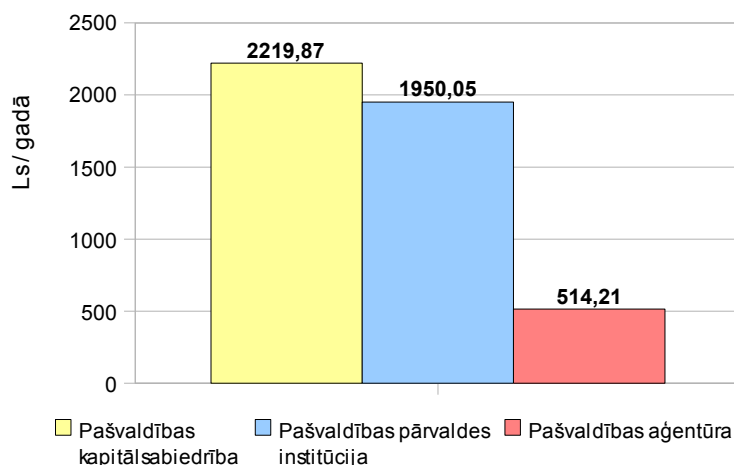
Vidējās bruto atalgojuma izmaksas gadā administrācijas un izpildfunkciju nodrošināšanai



Lai iegūtu savstarpēji salīdzināmu rādītāju par atalgojuma izmaksām, pētījuma gaitā tika aprēķinātas vidējās viena darbinieka izmaksas pētāmajās institucionālajās formās. Kā redzam attēlā Nr.32, tad relatīvi augstākais vidējais atalgojums ir tiem darbiniekiem, kas strādā pašvaldības kapitālsabiedrībās.

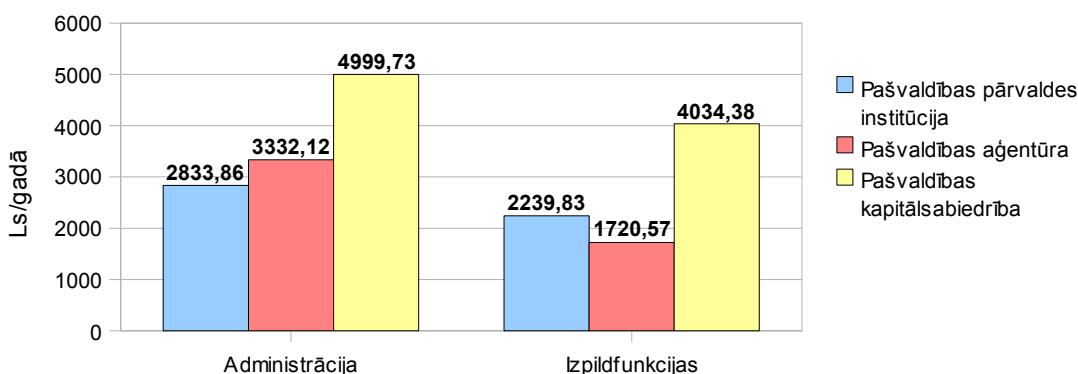
Attēls Nr.32

Vidējās bruto atalgojuma izmaksas vienam darbiniekam gadā



Nemot vērā, ka ūdenssaimniecības infrastruktūras apkalpojošajām institūcijām ir raksturīgi, ka darbinieku atalgojumu izmaksas ir proporcionāli attiecināmas dažādu komunālo pakalpojumu nodrošināšanai, tad pētījuma gaitā, tika aprēķināts rādītājs, kas raksturo vienas pilnas darba slodzes izmaksas ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšanai (sk. attēlu Nr.33).

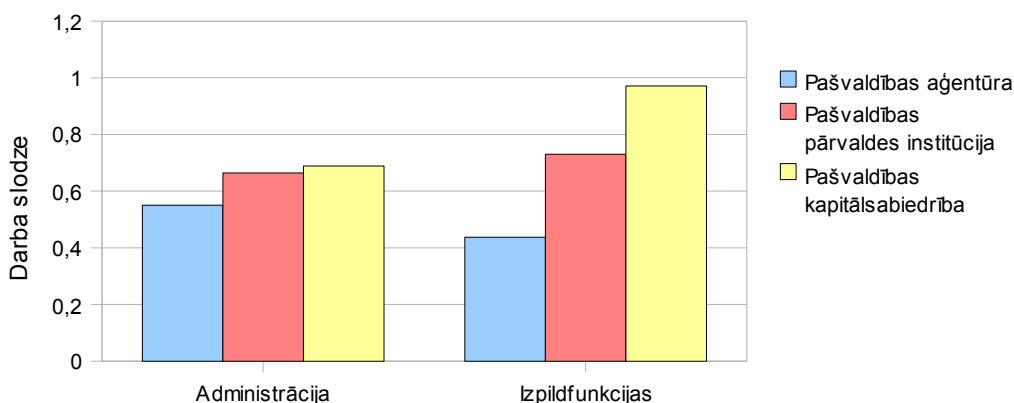
Vidējās vienas darba slodzes izmaksas gadā



Lai atspoguļotu ūdenssaimniecības pakalpojumu darbietilpību atkarībā no pakalpojuma sniedzēja institucionālās formas, tika aprēķināts vidējais rādītājs, kas raksturo viena ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšanā iesaistītā darbinieka vidējo darba slodzi. Kā redzam attēlā Nr.34, vispilnīgākā darbinieku noslodze ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšanā no personāla, kura attalpojuma izmaksas tiek attiecinātas uz ūdenssaimniecības pakalpojuma pašizmaksu, ir pašvaldības kapitālsabiedrībās. Pašvaldības pārvaldes institūcijās un aģentūrās nodarbinātais personāls, papildus tam, ka šajās institūcijās, tas vidēji ir mazākā skaitā kā pašvaldības kapitālsabiedrībās, tiek nodarbināts vēl kādu citu uzdevumu izpildei vai pieņemts darbā uz nepilnu slodzi.

Attēls Nr.34

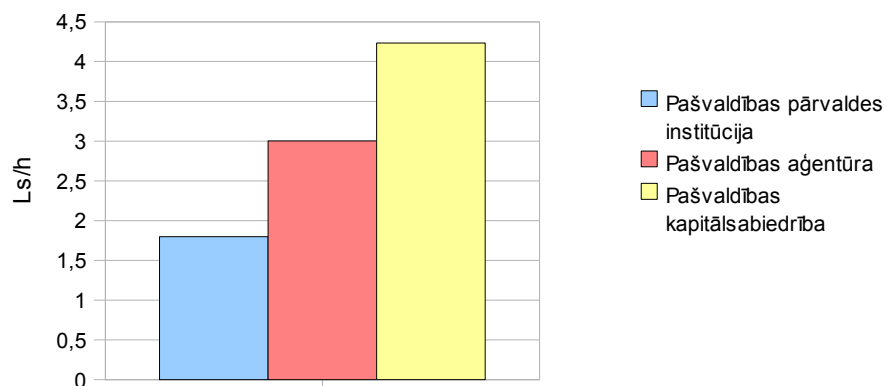
Viena darbinieka vidējā darba slodze ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas institūcijā



Līdztekus institūcijas personāla noslodzes efektivitātei par darbinieku efektīvu darbu liecina arī darba stundu attiecība pret institūcijas ienākumiem. Kā redzam attēlā Nr.35, tad viena pašvaldības kapitālsabiedrības darbinieka darba stunda institūcijai rada vairāk kā Ls 4,23 lielus ienākumus, turpretī pašvaldības pārvaldes institūcijas darbinieka darba stunda - tikai Ls 1,80.

Personāla efektivitāte dažādās apsaimniekošanas institucionālajās formās

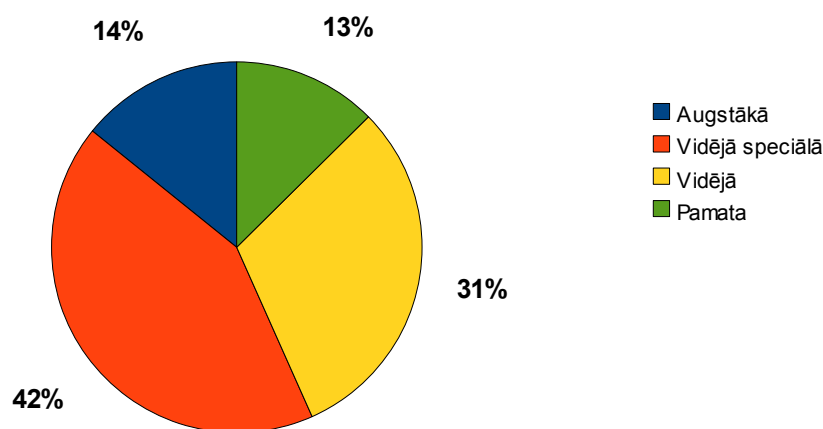
Attēls Nr.35



Būtisks institūcijas personāla raksturlielums, kas zināmā mērā var sasaukties ar atalgojuma izmaksām, ir tā izglītības līmenis. Ja aplūkojam absolūtos datus par ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekojošo institūciju darbinieku izglītību, tad redzam, ka 42% ir vidējā speciālā izglītība, 31% - vidējā, 14% - augstākā, 13% - pamata (sk. attēlu Nr.36).

Ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšanā iesaistīto darbinieku sadalījums pēc izglītības līmeņa

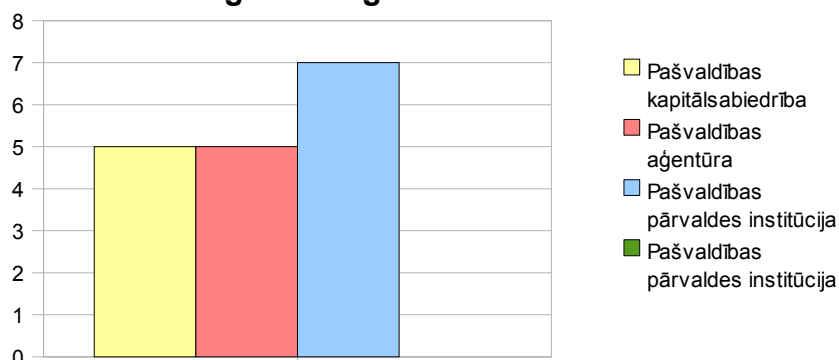
Attēls Nr.36



Ja aplūkojam relatīvos rādītājus (sk. attēls Nr.37), tad redzam, ka pašvaldības pārvaldes institūcijā no darbiniekiem, kas iesaistīti ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšanā, tikai katrs 8 ir ar augstāko izglītību. Pašvaldības kapitālsabiedrībās un aģentūrās šis rādītājs ir salīdzinoši labāks – katrs 6.

Darbinieku skaits uz vienu darbinieku ar augstāko izglītību

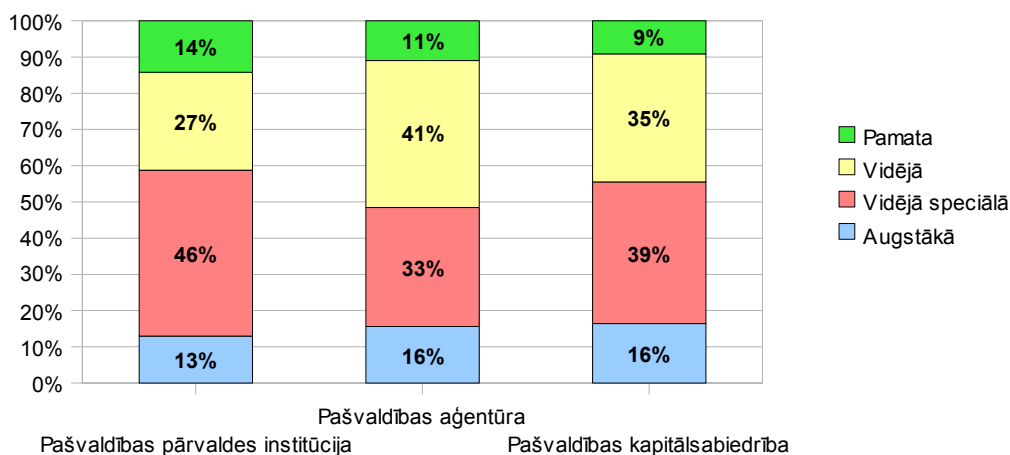
Attēls Nr. 37



Vispārējā darbinieku struktūra pēc izglītības pētāmajās institucionālajās formās redzama attēlā Nr.38.

Darbinieku izglītības struktūra dažādās institucionālajās formās

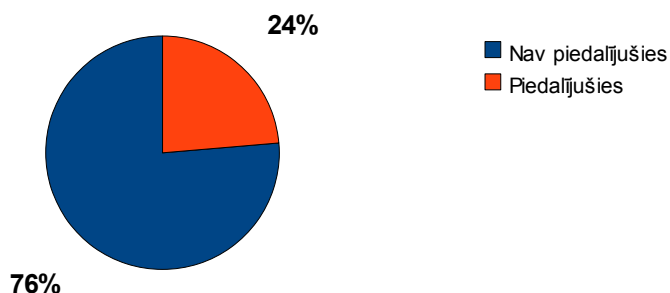
Attēls Nr.38



Jāatzīmē, ka tikai neliela daļa no respondentiem norādījuši, ka ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšanā iesaistītais personāls ir apmeklējis apmācības vai kvalifikācijas celšanas kursus (sk. attēlu Nr.39).

Attēls Nr.39

Respondentu skaits, kuri norādījuši kaut viena darbinieka piedalīšanos apmācībās



Respondentu norādītās apmācības reti ir saistītas ar ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanā tieši izmantojamu zināšanu vai prasmju iegūšanu, galvenokārt tās ir apmācības, kas saistītas ar darba aizsardzības speciālista kvalifikācijas iegūšanu un vienreizējas apmācības, kuras veikuši iekārtu piegādātāji pēc infrastruktūras objektu izbūves.

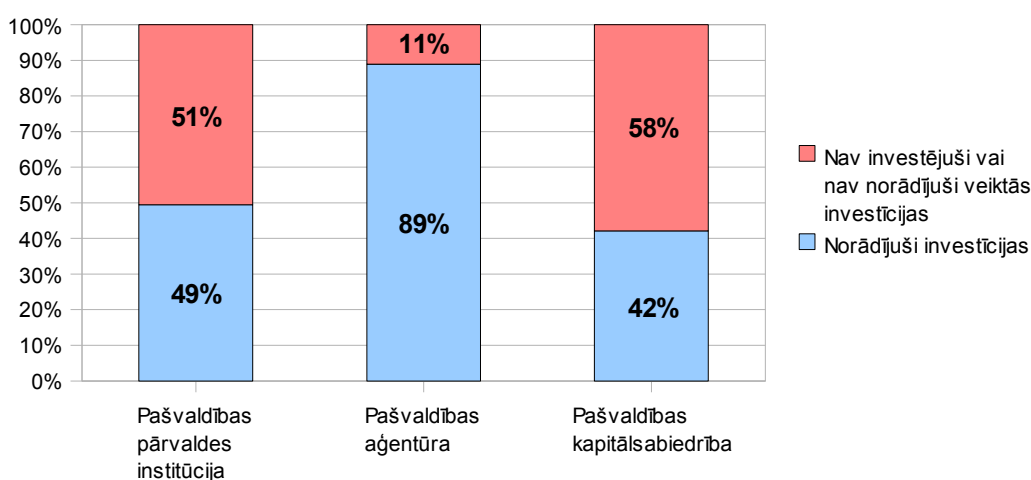
Apmācības, kas nodrošinātu specifisku zināšanu iegūšanu ūdenssaimniecības apsaimniekošanas jomā vai prasmju apguvi, kas veicinātu darba ražīgumu gan administratīvajā darbā, gan izpilddarbos, ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekojošās institūcijas pamatā nenodrošina.

2.2. Ūdenssaimniecības infrastruktūras objektos veiktās investīcijas kopš 2000.gada

Pētījuma rezultāti par ūdenssaimniecības infrastruktūrā veiktajām investīcijām kopš 2000. gada balstās uz datiem, ko respondenti snieguši anketas V daļā.

No kopumā pētījumā iekļautajām anketām 49% pašvaldības pārvaldes institūciju norādījušas, ka veikušas investīcijas ūdenssaimniecības infrastruktūrā, 89% - pašvaldību aģentūru un 42% - pašvaldības kapitālsabiedrību (sk. attēlu Nr. 40).

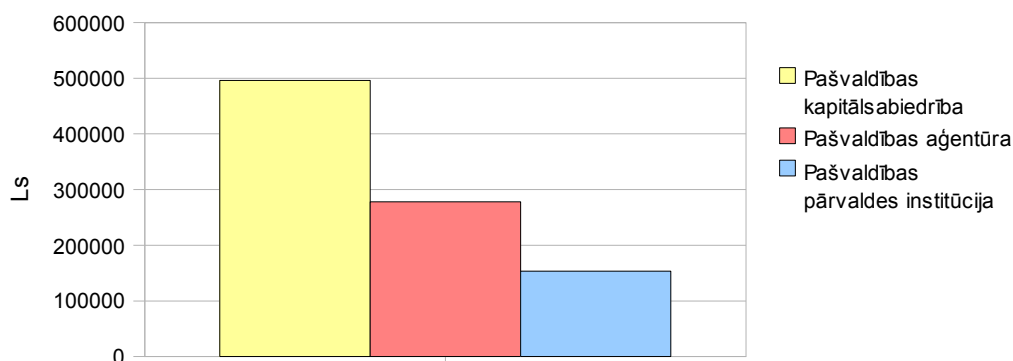
Respondetu atbilžu skaits par veiktajām investīcijām *Attēls Nr.40*



Pētījuma rezultātā noteikts, ka kopš 2000. gada vidēji uz vienu ūdenssaimniecības pakalpojumus nodrošinošu institūciju, iespējams attiecināt sekojošus investīciju apjomus (sk. attēlu Nr.41): vidēji viena pašvaldības kapitālsabiedrība – Ls 490 tūkst., pašvaldības aģentūra – Ls 280 tūkst., pašvaldības pārvaldes institūcija – Ls 150 tūkst.

Attēls Nr.41

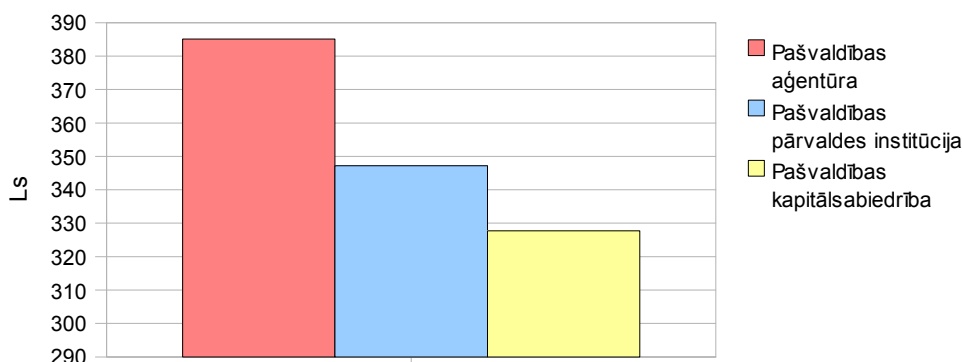
Vidējās investīcijas ūdenssaimniecības infrastruktūrā kopš 2000.gada



Attiecinot veiktās investīcijas uz vienu iedzīvotāju, kam pieejama centralizēta ūdensapgāde, redzam, ka lielākās investīcijas ir veikušas pašvaldības aģentūras – vidēji 385 Ls/cilv. Pašvaldības kapitālsabiedrības, kuras veikušas vidēji vislielākos ieguldījumus absolūtajos skaitļos, attiecinot investīcijas uz apkalpojamo cilvēku skaitu, ir veikušas vismazākās investīcijas uz cilvēku – 327 Ls/cilv. Pašvaldības pārvaldes institūcijas ir veikušas investīcijas vidēji 347 Ls/cilv. apmērā (sk. attēlu Nr. 42).

Attēls Nr.42

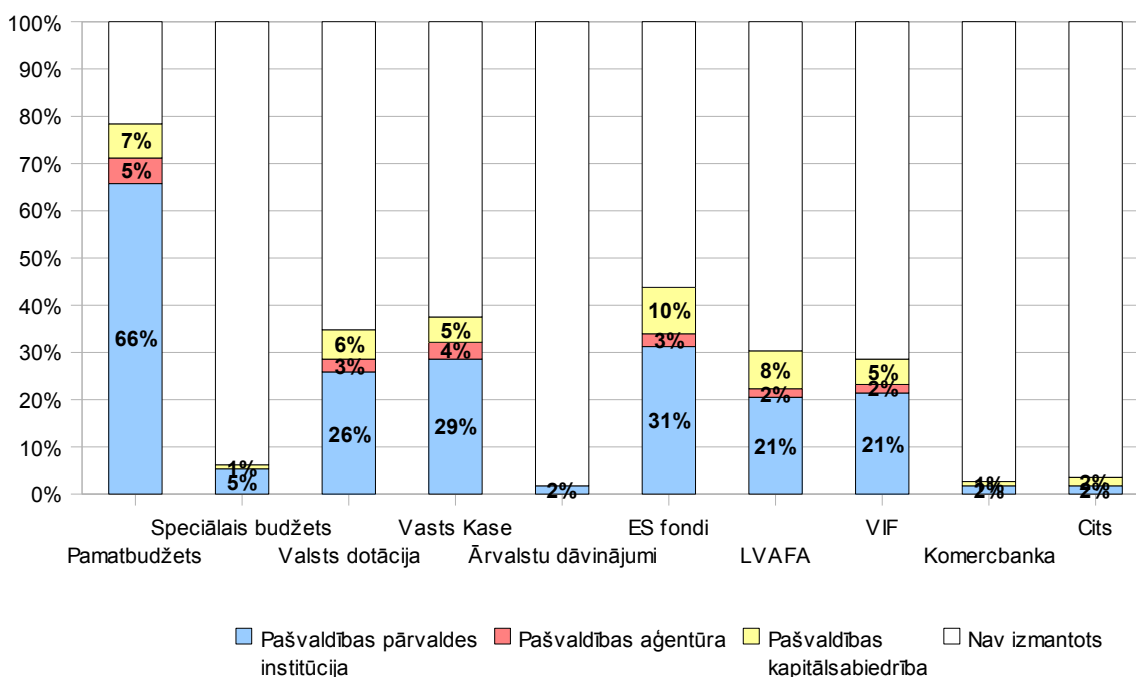
Vidējais investīcijas apjoms kopš 2000. gada uz vienu pakalpojuma saņēmēju



Investīciju avoti kopš 2000. gada redzami attēlā Nr.43. Nozīmīgākais investīciju avots pēc respondentu sniegtajām ziņām ir pašu līdzekļi, ko izmantojuši 78% no ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekojošajām institūcijām, 44% izmantojuši Es struktūrfondu finansējumu, 38% - Valsts kases aizdevumu, 35% valsts budžeta dotācijas, 31% - Latvijas vides aizsardzības fonda administrācijas finansējumu, 29% Vides investīciju fonda aizdevumu.

Attēls Nr.43

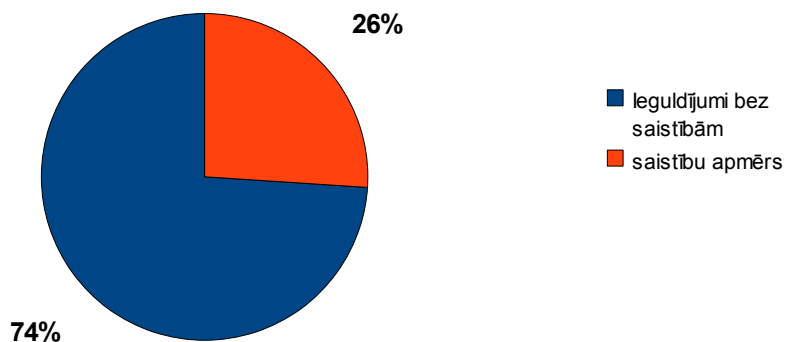
Investīciju avotu struktūra kopš 2000.gada veiktajām investīcijām



Pēc respondentu norādītajiem datiem 26% no norādītā investīciju apjoma uz 31.12.2007 veido saistības pret kredītiestādēm (sk. attēlu 44).

Attēls Nr.44

Atlikušo saistību apmērs no veiktajām investīcijām

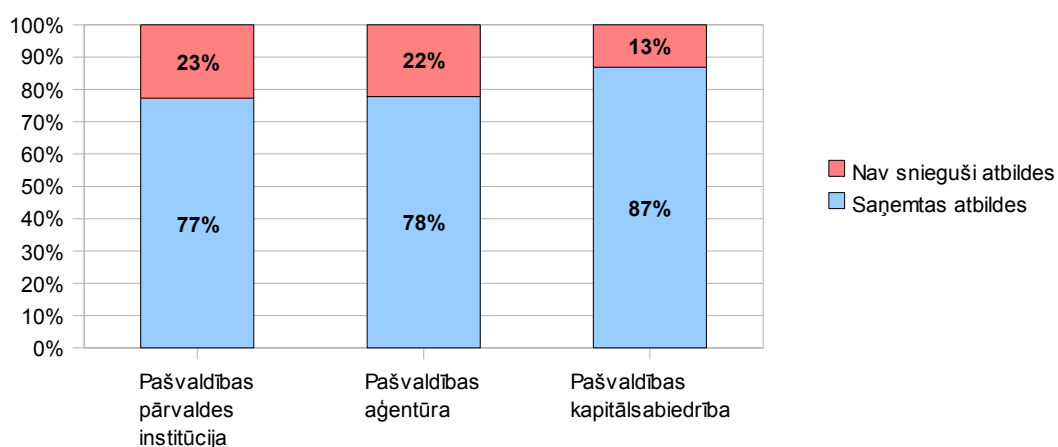


2.3. Plānotās investīcijas 2008.-2013. gadā un plānoto investīciju dokumentācijas gatavības pakāpe

Pētījums par plānotajām investīcijām balstās uz respondentu sniegtajām atbildēm uz anketas VI daļā ietvertajiem jautājumiem, kuras aizpildīšanas pakāpe redzama attēlā Nr.45. Par plānotajām investīcijām snieguši informāciju 77% pašvaldības pārvaldes institūcija, 78% pašvaldību aģentūru un 87% pašvaldību kapitālsabiedrību no kopējā datu apkopošanai pieņemto anketu skaita.

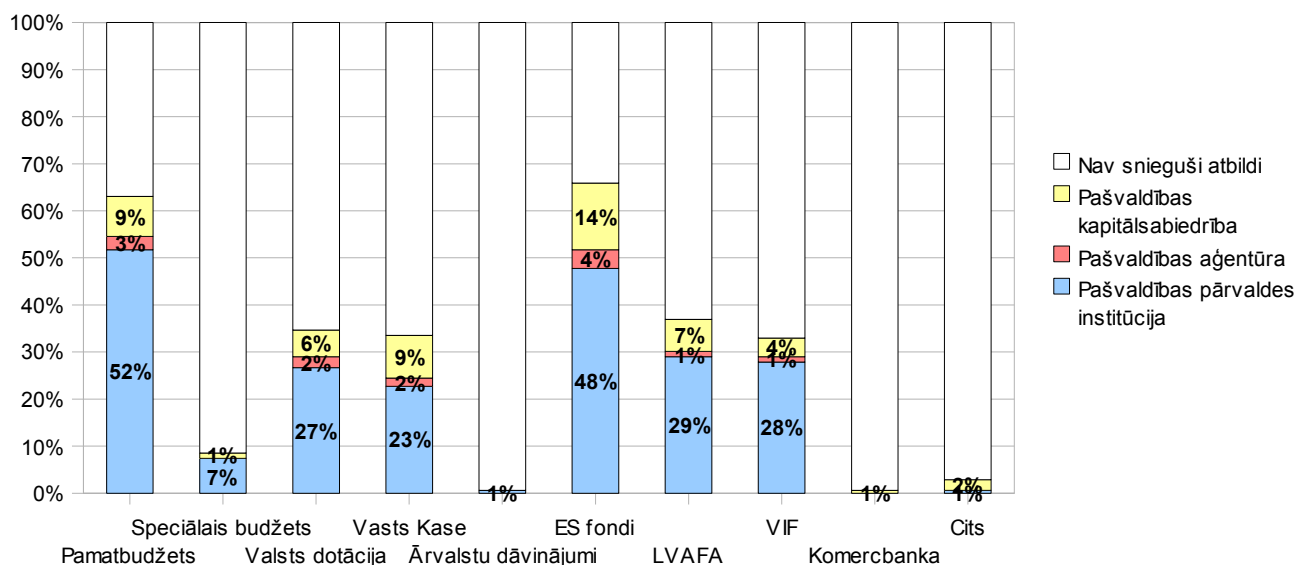
Attēls Nr.45

Saņemto atbilžu par investīciju plāniem īpatsvars no kopējā pētījumā ietverto anketu skaita



Līdzīga aina, aplūkojot veikto investīciju avotus, veidojas, apkopojot datus par plānoto investīciju avotiem 2008.-2013. gadā. Respondenti norāda, ka galvenokārt plāno izmantot pamatbudžetu, aizņēmumus Valsts kasē vai Vides investīciju fondā, saņemt finansējumu no LVAFA un ES struktūrfondiem (sk. attēlu Nr.46). Tomēr vērojamas nelielas korekcijas attiecībā uz to respondentu skaitu, kas plāno izmantot pašu līdzekļus – to īpatsvars sarucis līdz 61%. Daudz aktīvāk respondenti 2008.-2013. gada periodā plāno izmantot ārējos investīciju avotus – līdz 56% pieaudzis to infrastruktūras apsaimniekotāju skaits, kas plāno izmantot ES struktūrfondu finansējumu, līdz 35% - valsts dotācijas, 34% - aizņēmumu Valsts kasē, 37% - LVAFA finansējumu un 33% - Vides investīciju fonda aizdevumu.

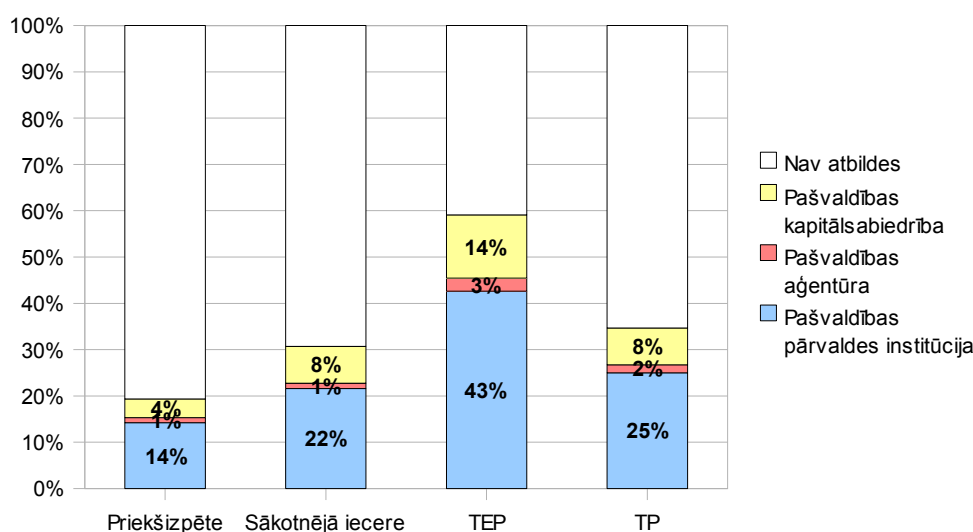
Plānoto investīciju avotu sadalījums 2008. -2013. gadu periodā



Ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekotāju gatavību veikt nākotnes investīcijas pētījuma gaitā tika vērtēta pēc dokumentācijas kopas, kas ir institūcijas rīcībā. Nepieciešamību pēc noteiktiem dokumentiem reglamentē normatīvie akti, kas regulē ūdenssaimniecības būvju būvniecības kārtību un būvniecību kopumā Latvijas Republikā.

Lai uzsāktu iepirkuma procesu par būvdarbiem, apsaimniekotāja rīcībā ir jābūt vietējā būvvaldē akceptētam tehniskajam projektam, ko iespējams izstrādāt pēc tehniski ekonomiskā pamatojuma izveides, kuram jāsaņem akcepts Vides ministrijas Ūdenssaimniecības būvju būvniecības projektu vērtēšanas komisijā.

Apkopojums par respondentu rīcībā esošā investīciju projektu dokumentāciju redzami attēlā Nr.47.

Investīciju projektu dokumentācijas esamības struktūra dažādās apsaimniekošanas institucionālajās formās *Attēls Nr.47*

Tehniski ekonomiskais pamatojums ir sagatavots 60% no atbildes sniegušajiem respondentiem, 35% - ir tehniskais projekts, 31% - Vides ministrijā ir iesniegta sākotnējā iecere, 19% ir veikti citi pētījumi par nepieciešamajām investīcijām vai ūdenssaimniecības infrastruktūras tehnisko stāvokli. Respondentu sniegtie dati gan pilnībā nesniedz ziņas par dokumentos iekļauto aktivitāšu savstarpējo atbilstību, par sagatavošanas secīguma ievērošanu un pašreizējo aktualitātes pakāpi, t.i., par dokumentācijas kvalitatīvajiem rādītājiem.

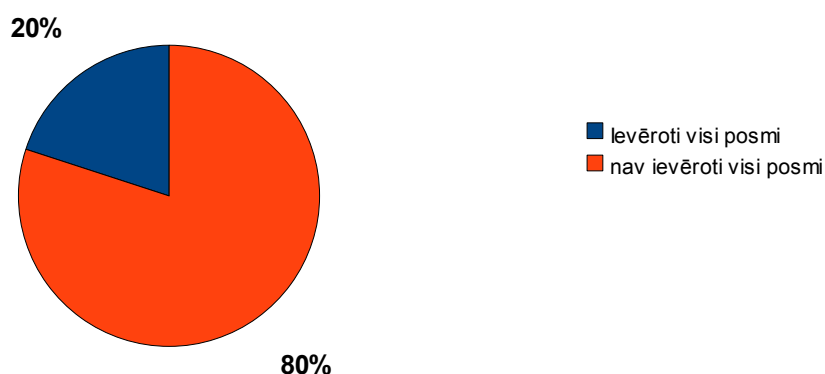
Teorētiski respondenta gatavību uzsākt investīciju projektu apliecina 3 dokumentu vienlaicīga esamība – ūdenssaimniecības infrastruktūras objekta apsaimniekotāja rīcībā vienlaicīgi ir jābūt:

- Vides ministrijā iesniegtam iesniegumam par sākotnējo ieceri,
- tehniski ekonomiskajam pamatojumam,
- būvvaldē akceptētam tehniskajam projektam.

Pētījuma gaitā identificēti 23 ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu apsaimniekotāji, kuru rīcība vienlaicīgi ir visi trīs minētie dokumenti. No kopējā respondentu skaita, kas norādījuši datus par savu gatavību investīciju projektu īstenošanai, tie veido tikai 20% (sk. attēlu Nr.48)

Attēls Nr.48

Respondentu investīciju projektu uzsākšanas gatavība

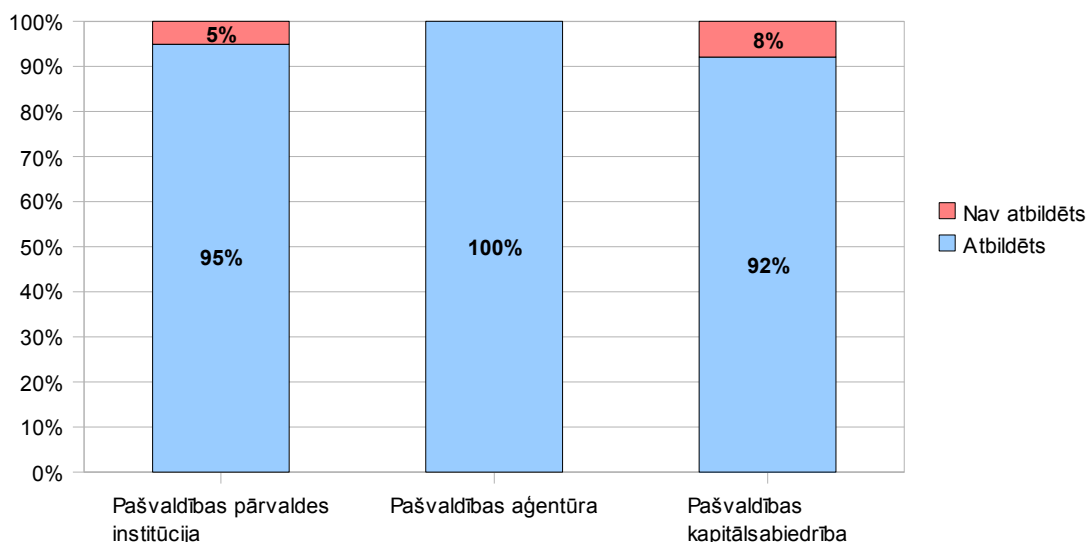


2.4. Plānotais infrastruktūras apsaimniekošanas modelis pēc novadu reformas pabeigšanas 2009. gadā

Pētījuma rezultāti par plānotās ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas modeli pēc novadu reformas 2009. gadā balstās uz respondentu sniegtajām atbildēm uz anketas VII daļas jautājumiem. Jāatzīmē, ka tieši šajā anketas daļā ir visaugstākais atbilžu saņemšanas īpatsvars no kopējā pētījumā iekļauto respondentu skaita (sk. attēlu Nr.49), jo to veido slēgtie jautājumi, kuru mērķis ir identificēt respondentu attieksmi pret ūdenssaimniecības infrastruktūras centralizāciju pēc novadu reformas 2009. gadā un gatavību uzņemties centralizācijas iniciatora lomu.

Saņemto atbilžu īpatsvars uz anketas VII daļas jautājumiem no pētījumā iekļauto anketu skaita

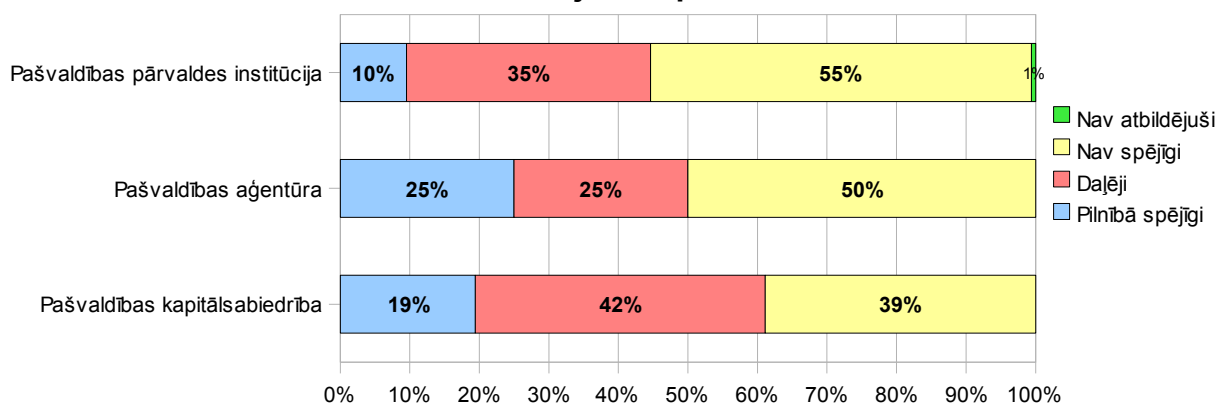
Attēls Nr.49



Pētījuma rezultāti norāda, ka vairums respondentu atzīst, ka tiem nav pietiekami cilvēkresursi, materiāltehniskais nodrošinājums un kompetence, lai apsaimniekotu ūdenssaimniecības objektus ne tikai savā pašvaldībā, bet arī vēl kādā citā (sk. attēlu Nr.50).

Institūciju spēja uzņemties blakus teritoriju infrastruktūras objektu apsaimniekošanu

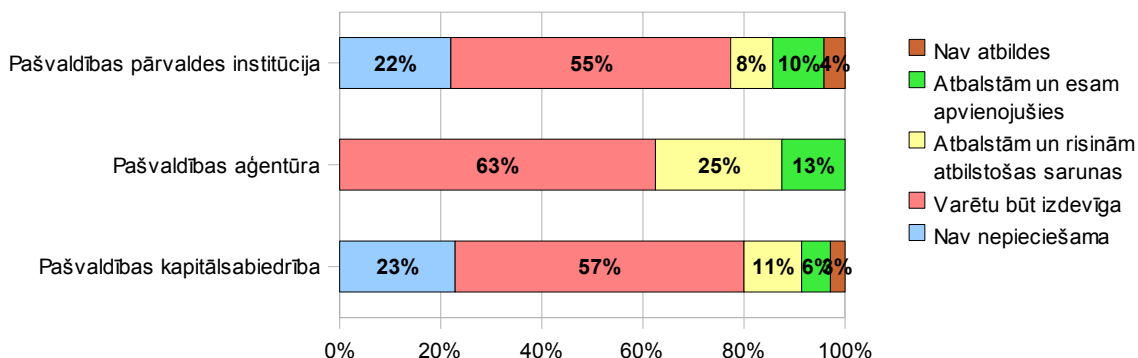
Attēls Nr.50



Noraidoši atbildējuši 55% no pašvaldības pārvaldes institūcijām, 50% no pašvaldības aģentūrām un 39% pašvaldību kapitālsabiedrību pārstāvju. Savas spējas apsaimniekot ne tikai savā īpašumā esošus infrastruktūras objektus, bet uzņemties vēl kādus blakus teritorijās esošus, atzīst par daļēji pietiekamām 35% pašvaldības pārvaldes institūciju, 25% aģentūru un 42% no aptaujātajām kapitālsabiedrībām. Resursu pietiekamību kā pilnīgi atbilstošu, lai uzņemtos papildus infrastruktūras objektu apsaimniekošanu, atzīst 25% pašvaldību aģentūru, 19% pašvaldību kapitālsabiedrību un tikai 10% pašvaldības pārvaldes institūciju.

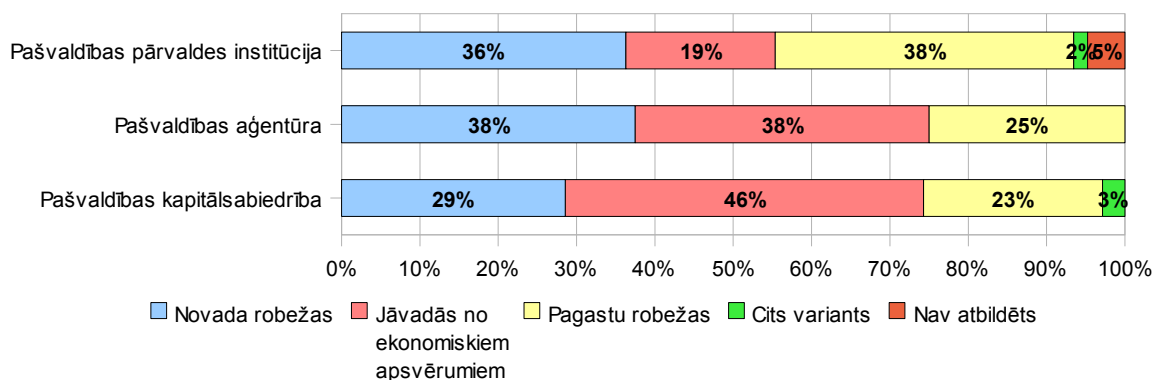
Kopējā respondentu nostāja par centralizācijas nepieciešamību ir pozitīva. Tie atzīst, ka infrastruktūras apsaimniekošanas centralizācija varētu sniegt zināmu ieguldījumu ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas efektivitātes paaugstināšanā, taču pārrunas par apsaimniekošanas resursu apvienošanu nav uzsākuši (sk.attēlu Nr.51). Šādi atbildējuši 55% no pašvaldības pārvaldes institūcijām, 63% no aģentūrām un 57% no kapitālsabiedrībām. 8% no pašvaldības pārvaldes institūcijām, 25% no aģentūrām un 11% no pašvaldības kapitālsabiedrībām centralizāciju atbalsta un aktīvi risina pārrunas ar apkārtējām pašvaldībām par apsaimniekošanas resursu apvienošanu. 10% no pašvaldības pārvaldes institūcijām, 13% no aģentūrām un 6% no kapitālsabiedrībām norāda, ka centralizāciju atbalsta un ir jau uzsākuši apvienošanās procesu. Tikai 22% no pašvaldību pārvaldes institūcijām un 23% no pašvaldības kapitālsabiedrībām uzskata, ka infrastruktūras apsaimniekošanas centralizācija nav nepieciešama.

Respondentu nostāja par ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas centralizācijas nepieciešamību Attēls Nr.51



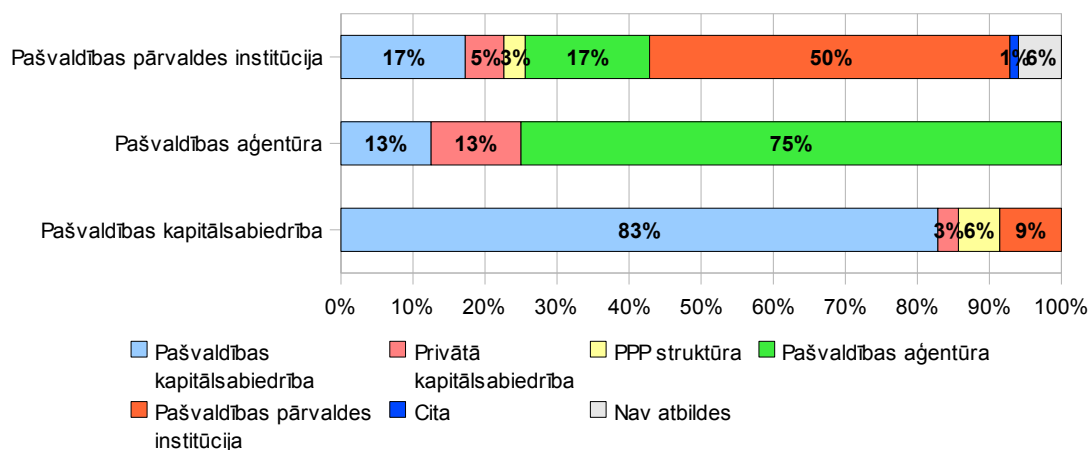
Attiecībā uz ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas zonas lielumu apsaimniekošanas vienībai pēc novadu reformas 2009. gadā respondentu viedokļi sadalījušies sekojoši (sk. attēlu Nr.52): 36% no pašvaldības pārvaldes institūcijām, 38% no aģentūrām, 29% no kapitālsabiedrībām uzskata, ka apsaimniekošanas zonai jāsakrīt ar novada robežām; 19% no pašvaldības pārvaldes institūcijām, 38% no aģentūrām un 46% no kapitālsabiedrībām uzskata, ka nav svarīgs teritorijas administratīvais dalījums un apsaimniekošanas zonas izvēlē nozīmīgi ir tikai ekonomiskie apsvērumi; 38% no pašvaldības pārvaldes institūcijām, 25% no aģentūrām un 23% no kapitālsabiedrībām uzskata, ka apsaimniekošanas zona jāveido līdzšinējo pagastu robežās, veicinot daudzu nelielu vietējo apsaimniekotāju esamību.

Respondentu viedoklis par infrastruktūras apsaimniekošanas teritoriju



Respondentu viedokļi par piemērotāko institucionālo formu ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu apsaimniekošanai redzami attēlā Nr.53. Pārsvārā ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu apsaimniekotāju vidū tiek atbalstīta esošā apsaimniekošanas institucionālā forma – 50% no pašvaldības pārvaldes institūcijām šo formu atzīst par piemērotāko, 75% no aģentūrām uzskata, ka tā ir piemērotākā institucionālā pārvaldes forma un 83% no kapitālsabiedrībām uzskata, ka kapitālsabiedrība ir vispiemērotākā ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanai.

Respondentu viedoklis par piemērotāko apsaimniekošanas institucionālo formu



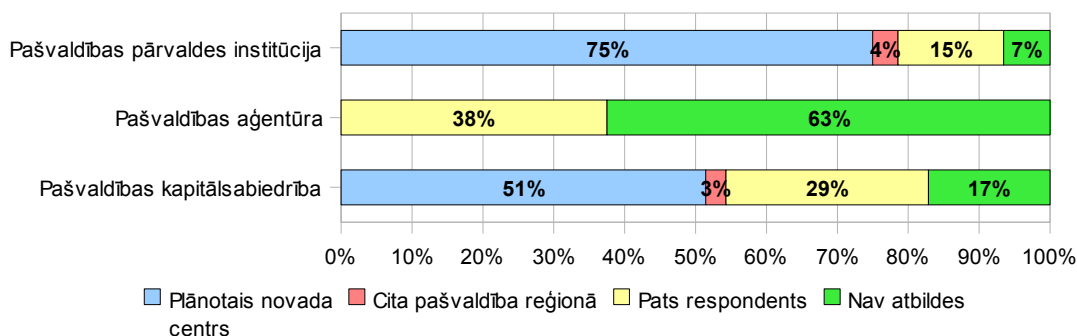
Anketas VII daļas 5.jautājuma uzdevums bija identificēt ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas centralizācijas asi pašu respondentu skatījumā. Kā redzams attēlā Nr.54, tad 15% no pašvaldības pārvaldes institūcijām, 38% no aģentūrām, 29% no kapitālsabiedrībām ir gatavas atbalstīt centralizāciju un savus resursus atzīst par pietiekamiem, lai uzņemtos vadošo lomu reģiona ūdenssaimniecības objektu apsaimniekošanā.

Liels respondentu īpatsvars uzskata, ka pēc novadu reformas 2009. gadā ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošana jāorganizē un jānodrošina

plānotajiem novadu centriem – 75% no pašvaldības pārvaldes institūcijām un 51% no pašvaldības aģentūrām. Pārskatu par to, kādus novadu plānotos centrus respondenti norādījuši kā centralizācijas asi un kuras pašvaldības norādījušas gatavību veikt centralizācijas procesu, skatīt pielikumu Nr.3!

Attēls Nr.54

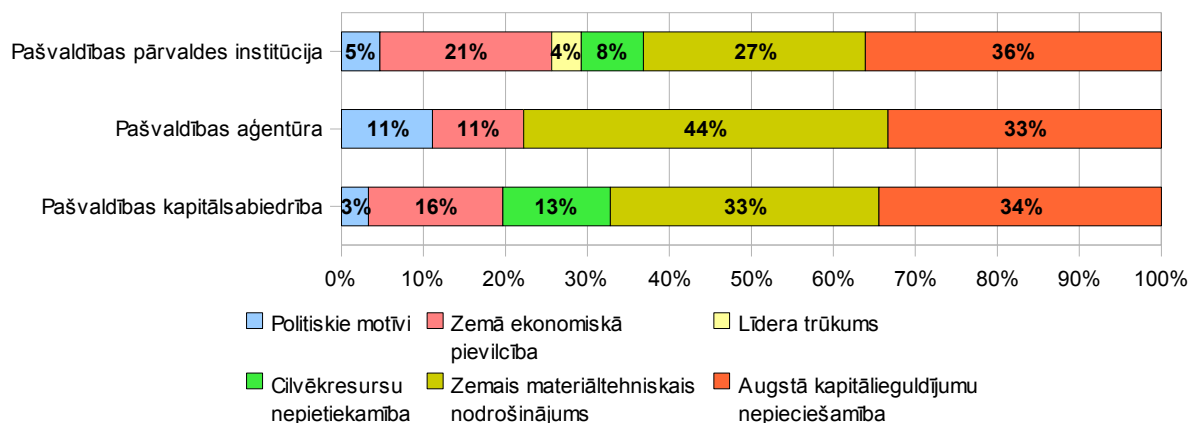
Respondentu viedoklis par ūdenssaimniecības infrastruktūras centralizācijas asi



Apkopojot respondentu viedokli par faktoriem, kas kavē ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas centralizāciju, redzam, ka lielākais vairums uzskata, ka galvenie centralizācijas šķēršļi ir apsaimniekotāju zems materiāltehniskais nodrošinājums un augstais nepieciešamo kapitālieguldījumu apjoms (sk.attēlu Nr.55) Šos divus faktorus 63% no pašvaldības pārvaldes institūcijām, 77% no pašvaldības aģentūrām un 67% no pašvaldības kapitālsabiedrībām uzskata par nozīmīgākajiem.

Faktori, kas kavē ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas centralizāciju

Attēls Nr.55



3 Secinājumi un priekšlikumi

Pētījuma par ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu pašreizējo apsaimniekošanas shēmu apdzīvotajās vietās ar cilvēku skaitu līdz 2000 rezultātā ir iegūti dati, kas raksturo ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas ekonomiskos un finansiālos aspektus, kā arī apsaimniekošanas efektivitāti kopumā atkarībā no dažādām institucionālajām formām. Bez tam izziņāti arī ūdenssaimniecības apsaimniekojošo institūciju viedokļi par apsaimniekošanas shēmas vēlamo attīstību pēc 2009. gada novadu reformas.

Atbilstoši respondentu abildēm apdzīvotajās vietās ar cilvēku skaitu līdz 2000 iedzīvotāju, iespējams izdalīt 3 apsaimniekošanas institucionālās formas, kas tieši saistītas ar pašvaldības pārvaldes orgānu:

- apsaimniekošanas saimniecība cieši integrēta pašvaldības pārvaldes institūcijā, veidojot vienotu struktūru ar pašvaldības izpildvaru,
- apsaimniekošanas saimniecība nošķirta no pašvaldības pārvaldes institūcijas, veidojot pašvaldības aģentūru,
- apsaimniekošanas saimniecība nošķirta pilnībā gan finansiāli, gan administratīvi, veidojot pašvaldības kapitālsabiedrību.

Ņemot vērā, ka aptaujas adresāti bija pašvaldības pārvaldes institūcijas, tad anketēšanas rezultātā nav iespējams iegūt datus, ar kuru palīdzību būtu iespējams novērtēt citu apsaimniekošanas institucionālo formu darbību efektivitāti, kā piemēram, privātās kapitālsabiedrības vai valsts iestādes, kas nelielā skaitā apdzīvotajās vietās ar cilvēku skaitu līdz 2000 veic ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanu un nodrošina ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus.

Minētās trīs ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas formas, kas cieši saistītas ar pašvaldības pārvaldes institūciju, pētījuma gaitā tika savstarpēji novērtētas pēc dažādiem ekonomiskajiem un finansiālajiem rādītājiem, lai noteiktu katras apsaimniekošanas institucionālās formas stiprās un vājās puses.

Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas apjoms

Pētāmās institucionālās struktūras nodrošina dažādu pakalpojumu apjomu atkarībā no apdzīvoto vietu skaita, kurās izvietoti centralizētas ūdenssaimniecības infrastruktūras objekti, un iedzīvotāju skaita tajos. Ja aplūkojam vidējos absolūtos rādītājus, tad uz pašvaldības pārvaldes institūcijām, kas apsaimnieko ūdenssaimniecības infrastruktūru, attiecas 64% no iedzīvotājiem, kam apdzīvotajās vietās ar cilvēku skaitu no 200 līdz 2000 pieejami centralizēti ūdenssaimniecības pakalpojumi, kā arī tā iegūst visvairāk dzeramo ūdeni – 62%. Ņemot vērā lielo šīs institucionālās formas īpatsvaru kopējā ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekotāju struktūrā, tad lietderīgi aplūkot vidējo rādītāju - vidējo cilvēku skaitu uz vienu apsaimniekojošo institūciju. Šādā griezumā redzam, ka vidēji viena pašvaldības pārvaldes institūcija apkalpo nelielu skaitu iedzīvotāju - vidējais cilvēku skaits, kam pieejama centralizēta ūdensapgāde, ir aptuveni 442 cilvēki, kas ir vismaz 3,4 reizes mazāk, nekā vidēji attiecas uz vienu pašvaldības kapitālsabiedrību. Centralizēti kanalizācijas pakalpojumi pašvaldības pārvaldes institūcijās vidēji pieejami 375 cilvēkiem, kas ir 3,6 reizes mazāk kā vidēji vienā pašvaldības kapitālsabiedrībā.

Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas kvalitāte

Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas rādītājs, kas aplūkots šajā pētījumā, ūdenssaimniecības pakalpojumu – centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas – pakalpojumu pieejamība apdzīvotajās vietās ar iedzīvotāju skaitu no 200 līdz 2000.

Vidēji visvairāk cilvēkiem no kopējā iedzīvotāju skaita centralizēti ūdenssaimniecības pakalpojumi pieejami apdzīvotajās vietās, kur ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanu veic pašvaldības kapitālsabiedrības. Šīs institūcijas pakalpojumu nodrošina vidēji 74% iedzīvotājiem, pašvaldības pārvaldes institūcijas nodrošina 67%, bet aģentūras tikai 54%.

Vēl viens kvalitātes rādītājs, kas pētījumā raksturo ūdenssaimniecības pakalpojuma kvalitāti, ir cilvēku skaits, kam līdztekus centralizētai ūdensapgādei ir iespējams izmantot arī centralizētas kanalizācijas pakalpojumu. Neviena no institucionālajām formām nenodrošina pilnīgu pakalpojumu pieejamību. Apdzīvotajās vietās, kurās ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanu veic pašvaldības kapitālsabiedrības un aģentūras, starpība starp iedzīvotājiem, kam ir pieejama centralizēta ūdensapgāde un kam kanalizācija, ir vidēji 10%, vietās, kur apsaimniekošanu veic pašvaldības pārvaldes institūcija, šis rādītājs vidēji ir 15%.

Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas kvalitāte liecina, ka visvājākās no infrastruktūras attīstības viedokļa ir pašvaldības pārvaldes institūcijas, kurām nepieciešams veikt investīcijas, kas vērstas uz pakalpojuma saņēmēju loka paplašināšanu un jaunu pieslēgumu izveidi.

Ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu atlikusī vērtība

Respondentu sniegtās atbildes liecina, ka ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu klasifikācija un uzskaites pakāpe dažādās apsaimniekošanas institūcijās ir dažāda. Izmantojot netiešās aptaujas metodi, nav iespējams pietiekamā skaitā iegūt datus par infrastruktūras objektu sadalījumu pa ūdensapgādes un kanalizācijas nozarēm, apdzīvotajām vietām vai pamatlīdzekļu grupu īpatsvaru kopējā pamatlīdzekļu vērtībā, jo apsaimniekotāju grāmatvedības uzskaitē pārsvarā nenodrošina šādu pamatlīdzekļu grupēšanu un nav uzskaites metodikas, kas nodrošinātu ūdensapgādes infrastruktūras objektu vienādu grupēšanu pēc grāmatvedībā lietotās pamatlīdzekļu klasifikācijas.

Pētījumā izmantota pamatlīdzekļu, kas attiecināmi uz ūdenssaimniecību, atlikušo vērtību summa, kas ļauj veidot tādus savstarpēji salīdzināmus rādītājus, kā:

- infrastruktūras objektu atlikusī vērtība uz vienu pakalpojumu saņemamo iedzīvotāju,
- vidējā infrastruktūras objektu vērtība atkarībā no apsaimniekotāja institucionālās formas,
- izdevumi, kas nepieciešami viena pamatlīdzekļu atlikušās vērtības vienības uzturēšanai.

Aplūkojot pētījuma rezultātus, redzam, ka visaugstākā pamatlīdzekļu atlikusī uzskaites vērtība uz vienu cilvēku ir pašvaldības aģentūrām, kas liecina, ka salīdzinājumā ar pārējām institucionālajām formām, infrastruktūras objekti, ko apsaimnieko aģentūras, ir jaunāki un salīdzinoši labākā tehniskā stāvoklī.

Ja aplūkojam vidējo pamatlīdzekļu atlikušo vērtību atkarībā no institucionālās formas, tad redzam, ka vismazākā vērtība – vidēji Ls 71 tūkst. - attiecas uz pašvaldības pārvaldes institūcijām.

Viens no rādītājiem, kas varētu raksturot ūdenssaimniecības infrastruktūras

objektu tehnisko stāvokli dažādās institucionālajās formās, ir pamatlīdzekļu uzturēšanas izmaksu koeficients. Pamatlīdzekļu uzturēšanas izdevumu koeficients parāda, kāda summa nepieciešama pamatlīdzekļu uzturēšanai, kuru vērtība ir viens lats.

Atbilstoši šim koeficientam, vissliktākais ūdenssaimniecības objektu tehniskais stāvoklis ir pašvaldības kapitālsabiedrībās, kuras uz katru pamatlīdzekļu atlikušās vērtības latu to uzturēšanā 2007. gadā ir ieguldījušas vidēji 28 santīmus. Seko pašvaldības aģentūras ar koeficientu 0,19 un pašvaldības pārvaldes institūcijas – 0,05.

Ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksas

Analizējot dažādu institucionālo formu izmaksas un to struktūru, redzams, ka visaugstākās uzturēšanas vidējās izmaksas gadā ir pašvaldības kapitālsabiedrībām – aptuveni Ls 50 tūkst., turpretī pašvaldības pārvaldes institūcijas un aģentūras ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanai tērē nedaudz vairāk par Ls 13 tūkst. gadā katra.

Taču, vērtējot šos vidējos rādītājus jāņem vērā, ka ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu daudzums, to jaudas ir dažādas un vidējie izmaksu rādītāji pa institucionālajām struktūrām nesniedz skaidru priekšstatu par izmaksu efektivitāti.

Lai izmaksas būtu salīdzināmas, pētījuma gaitā tika aprēķinātas vidējās ūdenssaimniecības objektu uzturēšanas izmaksas uz vienu iedzīvotāju, kas saņem pakalpojumu, kuras norādīja, ka faktiski pašvaldības pārvaldes institūcijas ūdenssaimniecības objektu uzturēšanai gadā tērē vairāk kā divas reizes vairāk nekā kapitālsabiedrība, rēķinot uz vienu iedzīvotāju, lai arī to vidējās kopējās izmaksas ir vairāk kā 3,5 reizes zemākas nekā pašvaldības kapitālsabiedrībai. Pašvaldības aģentūrai pie līdzīgām vidējām izmaksām gadā, izmaksu efektivitātes rādītājs ir nedaudz labāks – 1,7, taču tas tāpat ir būtiski augstāks salīdzinājumā ar kapitālsabiedrības izmaksām uz vienu patērētāju.

Šādi izmaksu indeksi liecina, ka pašvaldības pārvaldes institūcija un aģentūra nav izmaksu ziņā visefektīvākā institucionālā forma un, veidojot patērētāju ziņā lielāku ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas institūciju, iespējams optimizēt ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksas.

Runājot par izmaksām, jāatzīmē gan, ka pašvaldības kapitālsabiedrības un aģentūras apsaimnieko ūdenssaimniecības infrastruktūras objektus apdzīvotajās vietās ar lielāku iedzīvotāju skaitu, tapēc iedzīvotāju skaits pilnībā neatspoguļo šī faktora ietekmi uz izmaksu apmēru. Dažādu institucionālo formu izmaksu rādītāji būtu jākorrigē, atbilstoši vidējam iedzīvotāju blīvumam, kas raksturīgs tām apdzīvotajām vietām, kurās saimniecisko darbību veic tā vai otra institucionālā forma, taču šī pētījuma ietvaros to veikt nav iespējams.

Izmaksu optimizācijas virzienus varam iezīmēt, salīdzinot pašvaldības kapitālsabiedrības un pašvaldības pārvaldes institūciju un aģentūru ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksu struktūru.

Pašvaldības pārvaldes institūcijās novērojams ārpakalpojumu un darbuzņēmēju izmaksu augsts īpatsvars, kas savienojumā ar zemu materiālu un izejvielu izmaksu īpatsvaru, liecina par mazu infrastruktūras objektu remontdarbu un uzturēšanas darbu apjomu, ko institūcijas veic pašu spēkiem. Mazs pašu spēkiem veiktais darbu apjoms pie liela atalgojuma izmaksu īpatsvara vēsta par zemu darbaspēka efektivitāti, kam par iemeslu varētu būt zināšanu un prasmju trūkums ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanas jomā.

Samazināt augsto atalgojuma izmaksu īpatsvaru pašvaldības pārvaldes

institūcijās iespējams tikai pārstrukturizējot uzturēšanas izdevumus kopumā. Viens no pārstrukturizācijas galvenajiem instrumentiem ir personāla darba ražīguma veicināšana, lai samazinātu iekšējo institūcijas ārpakalpojumu un darbuzņēmēju pieprasījumu.

Otra pārstrukturizācijas svirai jābalstās uz energoefektīvu tehnoloģiju ieviešanu, kas samazinātu elektroenerģijas izmaksu apjomu. Pašvaldības aģentūru izmaksu struktūrā korektīvos pasākumus nepieciešams vērst uz administratīvo izmaksu samazināšanu un uz elektroenerģijas izmaksu īpatsvara samazināšanu.

Ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekojošo institūciju ienākumi par pakalpojumu sniegšanu

Aprēķinot vidējos ieņēmumus katrai apsaimniekošanas institucionālajai formai, redzam, ka pašvaldības kapitālsabiedrības gūst vislielākos ienākumus gadā, kas vidēji ir nedaudz vairāk par Ls 42 tūkst. Pašvaldības aģentūrām un pašvaldības pārvaldes institūcijām ieņēmumu apjoms ir ievērojami zemāks – attiecīgi vidēji Ls18 tūkst. un Ls 7 tūkst.

Savstarpēji salīdzināmais rādītājs, kas parādītu, kura no apsaimniekošanas institucionālajām formām gūst lielākos ienākumus, ir ienākumu apjoms uz vienu iedzīvotāju, kas saņem ūdenssaimniecības pakalpojumus.

Zemākos ieņēmumus no cilvēka gūst pašvaldības pārvaldes institūcijas – 8,65 Ls/gadā. Pašvaldības aģentūra un pašvaldības kapitālsabiedrība gūst ievērojami lielākus ienākumus – attiecīgi vidēji 13,37 un 14,71 Ls/gadā.

Ienākumu apjoms, protams, ir atkarīgs ne tikai no iedzīvotāju skaita, kas maksā par pakalpojumu, bet arī no pakalpojuma tarifa. Aprēķinot vidējos ūdenssaimniecības tarifus sadalījumā pa apsaimniekošanas institucionālajām formām, tieši pašvaldības pārvaldes institūcijās ir viszemākie tarifi – 0,14 Ls/m³ par dzeramā ūdens piegādi un 0,15Ls/m³ par sadzīves notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu. Bez tam norādītie tarifi ir faktiskie, t.i., institūcijas gūtie ieņēmumi par pakalpojumu pret piegādāto (uz NAI novadīto) ūdens apjomu.

Pašvaldības aģentūrās un pašvaldības kapitālsabiedrībās faktiskais tarifs ir augstāks – attiecīgi 0,23 un 0,29 Ls/m³ par ūdensapgādi un 0,28 un 0,44 par sadzīves notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu.

Cēlonis tik zemiem tarifiem nav meklējams tikai zemi cilvēku maksātspējai valsts lauku reģionos, kur galvenokārt atrodas apdzīvotās vietas ar cilvēku skaitu no 200 līdz 2000. Zemie tarifi saistāmi arī ar institūcijas administratīvo darbinieku spēju un vēlmi darboties saimnieciski efektīvi. Ja pašvaldības kapitālsabiedrībām un aģentūrām tarifa aprēķina metodiku reglamentē normatīvie akti, tad pašvaldības pārvaldes institūcijām nav noteikta vienota metodika pašizmaksas aprēķinam un tajā iekļaujamajām izmaksām. Lielākā daļa respondentu, kas pārstāvēja pašvaldības pārvaldes institūciju, saskārās ar grūtībām anketas IV daļas 6. jautājumā veikt īsu skaidrojumu par pašizmaksas aprēķina metodēm un pieņēmumiem. Atsevišķos gadījumos, kā tarifa apstiprināšanas pamats, tika minēti vairāk kā desmit gadus seni pašvaldības pārvaldes institūciju lēmumi.

Vidējo ienākumu un vidējo izdevumu analīze parāda, ka pašvaldības kapitālsabiedrībām ir neliels izdevumu pārsvars pār ieņēmumiem, kas, protams, neliecina par ilgtermiņā darboties spējīgu saimniecisko darbību, taču ieņēmumu un izdevumu negatīvais saldo pašvaldības pārvaldes institūciju gadījumā liecina par ekonomiski nepārdomātu darbību. Izdevumu pārsvars pār ieņēmumiem gandrīz divkārtīgā apmērā norāda uz slēptu ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas

izmaksu dotēšanu no pašvaldību budžeta, kas īstermiņā nozīmē neefektīvu pašvaldības budžeta līdzekļu izmantošanu, bet ilgtermiņā - nozares ekonomiskās pievilcības graušanu.

Ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekotāju veiktās investīcijas kopš 2000. gada

Kopš 2000. gada ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu apsaimniekotāji ir veikuši dažāda apjoma investīcijas. Ja aplūkojam kopējā apjoma sadalījumu pa apsaimniekošanas institucionālajām formām, redzam, ka vidēji visvairāk ieguldījušas pašvaldības kapitālsabiedrības. Rēķinot uz vienu apsaimniekotāju, katra pašvaldības pārvaldes institūcija kopš 2000.gada ir veikusi ieguldījumus Ls 150 000 apmērā, kapitālsabiedrības - Ls 490 000, aģentūras – Ls 280 000.

Kā būtiskākie investīciju avoti, norādīti dažāda veida aizņēmumi un dotācijas, kas nozīmē, ka ūdenssaimniecības apsaimniekotāji nespēj nodrošināt nepieciešamo kapitālieguldījumu apjomu no līdzekļiem, ko rada saimnieciskā darbība.

Nozīmīgākais investīciju avots pēc respondentu sniegtajām ziņām ir pašu līdzekļi, ko izmantojuši 78% no ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekojošajām institūcijām, 44% izmantojuši ES struktūrfondu finansējumu, 38% - Valsts kases aizdevumu, 35% valsts budžeta dotācijas, 31% - Latvijas vides aizsardzības fonda administrācijas finansējumu, 29% Vides investīciju fonda aizdevumu.

Ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekotāja gatavība nākotnes investīciju projektiem 2008.-2013. gadā

Ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekotāju gatavību veikt nākotnes investīcijas pētījuma gaitā tika vērtēta pēc dokumentācijas kopas, kas ir institūcijas rīcībā. Nepieciešamību pēc noteiktiem dokumentiem reglamentē normatīvie akti, kas regulē ūdenssaimniecības būvju būvniecības kārtību un būvniecības procesu kopumā Latvijas Republikā.

Lai uzsāktu iepirkuma procesu par būvdarbiem, apsaimniekotāja rīcībā ir jābūt vietējā būvvaldē akceptētam tehniskajam projektam, ko iespējams izstrādāt pēc tehniski ekonomiskā pamatojuma izveides, kuru jāakceptē Vides ministrijas Ūdenssaimniecības būvju būvniecības projektu vērtēšanas komisijai.

Sekojoši tikai visu trīs dokumentu esamība apliecina apsaimniekotāja relatīvo gatavību uzsākt būvniecības procesu. Pētījuma gaitā identificētas 23 institūcijas, kuru rīcībā vienlaicīgi ir visi trīs minētie dokumenti. No kopējā respondentu skaita, kas norādījuši datus par savu gatavību investīciju projektu īstenošanai, tie veido tikai 20%.

Pētījuma gaitā, datu trūkuma dēļ, nav veikta dokumentu grupēšana pēc to sagatavošanas laika, taču, veicot loģisko datu kontroli, kļūst redzams, ka daudzviet varētu būt novērojama dokumentu sagatavošanas laika savstarpēja neatbilstība, t.i., nav ievērots secīgums, kas izriet normatīvo aktu prasībām.

Respondenti norāda, ka galvenokārt plāno izmantot pamatbudžetu, aizņēmumu Valsts kasē vai Vides investīciju fondā, saņemot finansējumu no LVAFA un ES struktūrfondu. Salīdzinājumā ar veikto investīciju avotiem vērojamas nelielas korekcijas attiecībā uz uz to respondentu skaitu, kas plāno izmantot pašu līdzekļus – to īpatsvars sarucis līdz 61%. Daudz aktīvāk respondenti 2008.-2013. gada periodā plāno izmantot ārējos investīciju avotus – līdz 56% pieaudzis to infrastruktūras

apsaimniekotāju skaits, kas plāno izmantot Es struktūrfondu finansējumu, līdz 35% - valsts dotācijas, 34% - aizņēmumu Valsts kasē, 37% - LVAFA finansējumu un 33% - Vides investīciju fonda aizdevumu.

Ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekojošo institūciju spēja paplašināt apsaimniekošanas zonu.

Pētījuma gaitā secināts, ka vairums esošo ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas institūciju nav gatavas pašu spēkiem uzņemties papildus objektu apsaimniekošanu, jo tām nepiemīt atbilstoši resursi. Tomēr, kā spēcīgākās institūcijas, kuras atsevišķos gadījumos ir gatavas paplašināt savu apsaimniekošanas zonu, ir uzskatāmas pašvaldības kapitālsabiedrības, jo 61% no respondentiem apstiprinājuši pilnībā vai daļēji resursu pietiekamību.

Lielākā respondentu daļa kopumā atzīst, ka apsaimniekošanas centralizācija varētu nest zināmu labumu. Šādu viedokli pauduši 55% no aptaujātajām pašvaldības pārvaldes institūcijām, 63% no pašvaldību aģentūrām un 57% no pašvaldību kapitālsabiedrībām. Tomēr jāatzīmē fakts, ka tie apsaimniekotāji, kas īstenojuši vērienīgus investīciju projektus ar Eiropas struktūrfondu līdzfinansējumu, nereti ir centralizācijas pretinieki un atbildēs norāda, ka vēlas saglabāt esošo apsaimniekošanas shēmu.

Liels respondentu īpatsvars uzskata, ka pēc novadu reformas 2009. gadā ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošana jāorganizē un jānodrošina plānotajiem novadu centriem – 75% no pašvaldības pārvaldes institūcijām un 51% no pašvaldības aģentūrām. Tajā pat laikā 15% no pašvaldības pārvaldes institūcijām, 38% no aģentūrām, 29% no kapitālsabiedrībām atbalsta apsaimniekošanas centralizāciju tādā mērā, ka ir gatavi uzņemties vadošo lomu reģiona ūdenssaimniecības objektu apsaimniekošanā.

Par galvenajiem faktoriem, kas varētu kavēt centralizāciju, tiek uzskatīts augstais kapitālieguldījumu apjoms un zemais apsaimniekotāju materiāltehniskais nodrošinājums. Šos divus faktoros 63% no pašvaldības pārvaldes institūcijām, 77% no pašvaldības aģentūrām un 67% no pašvaldības kapitālsabiedrībām uzskata par nozīmīgākajiem.

Attiecībā uz centralizētā apsaimniekotāja institucionālo formu nav vērojama respondentu vienprātība – dominē viedoklis, ka vislabākā ūdenssaimniecības infrastruktūras pārvaldes forma ir tā, kuru pārstāv respondents.

Pašreizējo apsaimniekošanas institucionālo formu ekonomisko un finansiālo rādītāju analīze liecina, ka daudzsološāka institucionālā forma pēc novadu reformas pabeigšanas 2009. gadā ir pašvaldības kapitālsabiedrība. Pašvaldības kapitālsabiedrībai kā institucionālam veidojumam ir vairākas priekšrocības salīdzinājumā ar pašvaldības pārvaldes institūciju vai pašvaldības aģentūru:

- pašvaldības kapitālsabiedrības vidēji ir salīdzinoši resursu ziņā spēcīgākie ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu apsaimniekotāji ar labākiem ekonomiskajiem rādītājiem,
- pašvaldības kapitālsabiedrībām ir augstāka darba ražīguma rādītāji, salīdzinājumā ar pašvaldības pārvaldes institūciju vai aģentūru,
- pašvaldības kapitālsabiedrības saimniecisko darbību neierobežo rūpes par vēlētajū labvēlību
- kapitālsabiedrība pēc savas būtības ir orientēta uz saimnieciskās darbības veikšanu un nodrošina efektīvāku resursu izmantošanu.

PIELIKUMI

APTAUJAS ANKETA

pētījumam par ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu pašreizējo apsaimniekošanas shēmu apdzīvotās vietās ar cilvēku skaitu līdz 2000

Pētījuma mērķis ir apkopot informāciju par pašreizējo ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu apsaimniekošanas shēmu apdzīvotajās vietās ar iedzīvotāju skaitu no 200 līdz 2000, izvērtēt dažādu apsaimniekošanas formu efektivitāti un izzināt pašvaldību viedokli par to, kāds ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu apsaimniekošanas modelis tiks veidots pēc novadu reformas pabeigšanas 2009. gadā.

*Aptaujas anketas aizpildīšanai, lūdzu, izmantojiet **grāmatvedības datus**, valsts vai pašvaldību institūcijās iesniegto **pārskatu datus**, kur nepieciešams, sniedziet **pašvaldības viedokli** par konkrēto jautājumu.*

I DAĻA – VISPĀRĒJĀ INFORMĀCIJA

1. Lūdzu norādiet pašvaldību, par kuras ūdenssaimniecības infrastruktūru tiks sniegta informācija!

--

2. Lūdzu norādiet pašvaldības administratīvo centru, tā attālumu līdz tuvākajai pilsētai!

Pašvaldības centrs	Attālums līdz tuvākajai pilsētai, km	Tuvākā pilsēta

3. Lūdzu norādiet pašvaldības budžeta pašu ieņēmumu un saistību apjomu uz 31.12.2007!

Pašvaldības budžeta pašu ieņēmumi, Ls	Pašvaldības saistību apmērs, %

4. Lūdzu uzskaitiet pašvaldības teritorijā esošās **apdzīvotās vietas** ar iedzīvotāju skaitu no **200** līdz **2000 iedzīvotājiem**, norādiet kopējo iedzīvotāju skaitu apdzīvotajā vietā un iedzīvotāju skaitu, kam ir pieejami centralizēti ūdenssaimniecības pakalpojumi!

Nr. p.k.	Apdzīvotās vietas nosaukums	Iedzīvotāju skaits kopā,	t.sk. iedzīvotāji, kam pieejami centralizēti ūdenssaimniecības pakalpojumi:	
			dzeramā ūdens apgāde	sadzīves notekūdeņu savākšana

5. Lūdzu uzskaitiet pašvaldības teritorijā esošās **apdzīvotās vietas, kurās tiek sniegti ūdenssaimniecības pakalpojumi** ar iedzīvotāju skaitu **līdz 200 iedzīvotājiem**, norādiet kopējo iedzīvotāju skaitu apdzīvotajā vietā un iedzīvotāju skaitu, kam ir pieejami centralizēti ūdenssaimniecības pakalpojumi!

Nr. p.k.	Apdzīvotās vietas nosaukums	Iedzīvotāju skaits kopā,	t.sk. iedzīvotāji, kam pieejami centralizēti ūdenssaimniecības pakalpojumi:	
			dzeramā ūdens apgāde	sadzīves notekūdeņu savākšana

6. Lūdzu uzskaitiet pašvaldības teritorijā esošās **apdzīvotās vietas, kurās tiek sniegti ūdenssaimniecības pakalpojumi** ar iedzīvotāju skaitu **virs 2000 iedzīvotājiem**, norādiet kopējo iedzīvotāju skaitu apdzīvotajā vietā un iedzīvotāju skaitu, kam ir pieejami centralizēti ūdenssaimniecības pakalpojumi!

Nr. p.k.	Apdzīvotās vietas nosaukums	Iedzīvotāju skaits kopā,	t.sk. iedzīvotāji, kam pieejami centralizēti ūdenssaimniecības pakalpojumi:	
			dzeramā ūdens apgāde	sadzīves notekūdeņu savākšana

II DAĻA – PAŠVALDĪBAS ŪDENSSAIMNIECĪBAS INFRASTRUKTŪRAS OBJEKTI

1. Lūdzu norādiet iegūtā dzeramā ūdens apjomu, patērētājiem piegādāto dzeramā ūdens apjomu un uz sadzīves notekūdeņu attīrīšanas iekārtām novadīto notekūdeņu apjomu 2007. gadā! Ja vienā apdzīvotā vietā ūdenssaimniecības pakalpojumus sniedz divas dažādas institūcijas, piemēram, pašvaldība un privātā kapitālsabiedrība, par šo apdzīvoto vietu aizpildiet divs ailītes!

Nr. p.k.	Apdzīvotās vietas nosaukums	Institūcija, kas sniedz ūdenssaimniecības pakalpojumus	Iegūtais dzeramais ūdens, m ³	Patērētājiem piegādātais dzeramais ūdens, m ³	Uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām novadīto notekūdeņu apjoms, m ³
Kopā pašvaldībā:					

2. Lūdzu norādiet pašvaldības vai pašvaldības kapitālsabiedrības **dzeramā ūdens apgādes** infrastruktūras objektus un to bilances vērtību uz 31.12.2007!

Nr. p.k.	Ūdens apgādes infrastruktūras objekts	Apdzīvotā vieta	Bilances vērtība, Ls

3. Lūdzu norādiet pašvaldības vai pašvaldības kapitālsabiedrības centralizētas **sadzīves notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas** infrastruktūras objektus un to bilances vērtību uz 31.12.2007!

Nr. p.k.	Sadzīves notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas infrastruktūras objekts	Apdzīvotā vieta	Bilances vērtība, Ls

III DAĻA – PAŠVALDĪBAS ŪDENSŠAIMNIECĪBAS INFRASTRUKTŪRAS OBJEKTU UZTURĒŠANAS IZMAKSAS UN IEŅĒMUMI

1. Lūdzu norādiet pašvaldības vai pašvaldības kapitālsabiedrības **ūdenssaimniecības** infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksas 2007. gadā!

Nr. p.k.	Izmaksu postenis	Izmaksu summa, Ls
1	Atalgojums, tai skaitā darba devēja VSAOI 24,09%	
2	Elektroenerģijas izmaksas	
3	Materiāli un izejvielas	
4	Pakalpojumi un darbuņēmēji	
5	Administrācijas izdevumi	
6	Nodokļi un nodevas	
7	Citas izmaksas	
Izmaksas kopā:		

2. Lūdzu, izvēloties vienu no variantiem, norādiet, kādā mērā ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksas tiek nodalītas no komunālo pakalpojumu kopējām izmaksām!

- Organizācijas izmaksu uzskaitē **nodrošina** ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksu uzskaiti **atsevišķos izmaksu kontos**, nodalot minētās izmaksas ne tikai no kopējām komunālo pakalpojumu sniegšanas izmaksām, bet arī **savastarpēji nošķirot** dzeramā ūdens apgādes infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksas no sadzīves notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksām **atsevišķos izmaksu kontos**.

- Organizācijas izmaksu uzskaitē **nodrošina** ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksu uzskaiti **atsevišķos izmaksu kontos**, nodalot minētās izmaksas no kopējām komunālo pakalpojumu sniegšanas izmaksām, taču **nenodrošina** dzeramā ūdens apgādes infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksu un sadzīves notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksu **savastarpēju nošķiršanu atsevišķos izmaksu kontos**.

- Organizācijas izmaksu uzskaitē **nenodrošina** ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksu uzskaiti **atsevišķos izmaksu kontos** un **nenodala** minētās izmaksas no kopējām komunālo pakalpojumu sniegšanas izmaksām.

- Organizācijas izmaksu uzskaitē **nenodrošina** ne ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksu uzskaiti, ne kopējo komunālo pakalpojumu sniegšanas izmaksu nodalīšanu atsevišķos izmaksu kontos no kopējām organizācijas darbības izmaksām.

3. Lūdzu norādiet ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu pa pakalpojumu veidiem 2007. gadā!

Tarifs par ūdensapgādi (bez PVN)		Tarifs par sadzīves notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu (bez PVN)	
Ls/m ³	Ls/mēn no cilv.	Ls/m ³	Ls/mēn no cilv.

4. Ja pastāv vēl kādi papildu ieņēmumi par ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu, nosauciet tos! (Piem., par lopu dzirdināšanu, par mazdārziņu laistīšanu un tml.)

Par ūdensapgādi		Par sadzīves notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu	
Ieņēmumu postenis	Kopējie ieņēmumi gadā, Ls	Ieņēmumu postenis	Kopējie ieņēmumi gadā, Ls

5. Lūdzu norādiet kopējos ūdenssaimniecības ieņēmumus pa pakalpojumu veidiem 2007. gadā!

Ieņēmumi par dzeramā ūdens apgādi, Ls	Ieņēmumi par sadzīves notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu, Ls

6. Lūdzu īsi aprakstiet ūdenssaimniecības pakalpojumu pašizmaksas noteikšanas metodi un galvenos pieņēmumus!

Patērētājam piegādātā dzeramā ūdens m3 pašizmaksas aprēķins
Sadzīves notekūdeņu m3 savākšanas un attīrīšanas pašizmaksas aprēķins

IV DAĻA – ŪDENSSAIMNIECĪBAS INFRASTRUKTŪRAS OBJEKTU APSAIMNIEKOŠANAS INSTITUCIONĀLĀ STRUKTŪRA

1. Lūdzu norādiet, kāda institūcija veic ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanu un apsaimniekošanu!

- Pašvaldības pārvaldes institūcija (pagasta padome, novada dome)
- Pašvaldības pārvaldes institūcijas Komunālā daļa
- Pašvaldības aģentūra
- Pašvaldības kapitālsabiedrība
- Privāta kapitālsabiedrība
- Citas (pilsētas, blakus pagasta un tml.) pašvaldības struktūra

2. Vai ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs ir reģistrēts kā pievienotās vērtības nodokļa maksātājs?

- Ir Nav

3. Lūdzu norādiet, kādi **amati** ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu **apsaimniekošanas institūcijā** (pašvaldībā vai pašvaldības kapitālsabiedrībā) ir izveidoti kā štatu vienības, kāda ir administrācijas darbinieku darba slodze nedēļā un bruto atalgojums gadā! Aprakstiet galvenos amata pienākumus!

Amata nosaukums	Galvenie amata pienākumi	Darbinieku kopējā slodze attiecīgajā amatā, h	Darbinieku kopējā bruto samaksa, Ls

4. Norādiet, kāda izglītība ir ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu apsaimniekošanā iesaistītajam personālam!

Izglītība	Darbinieku skaits, cilv.
Augstākā	
Vidējā speciālā	
Vidējā	
Pamata	
Nepabeigta pamata	

5. Norādiet, kādās apmācībās, semināros,ursos ir piedalījies ūdenssaimniecības infrastruktūras objektus apsaimniekojošais personāls!

Nosaukums	Organizators	Dalībnieku skaits, cilv.	Norises gads

V DAĻA – ŪDENSSAIMNIECĪBAS INFRASTRUKTŪRAS OBJEKTOS VEIKTĀS INVESTĪCIJAS

1. Lūdzu atzīmējiet, kādus finanšu avotus esiet izmantojuši investīcijām ūdenssaimniecības infrastruktūrā kopš 2000.gada!

- | | |
|---|---|
| <input type="checkbox"/> Organizācijas pamatbudžets | <input type="checkbox"/> ES struktūrfondi |
| <input type="checkbox"/> Organizācijas speciālais budžets | <input type="checkbox"/> Vides aizsardzības fonds |
| <input type="checkbox"/> Valsts budžeta dotācija | <input type="checkbox"/> Vides investīciju fonds |
| <input type="checkbox"/> Aizņēmums Valsts kasē | <input type="checkbox"/> Aizņēmums komercbankā |
| <input type="checkbox"/> Ārvalstu dāvinājumi | <input type="checkbox"/> _____ (cits) |

2. Lūdzu norādiet īstenotos investīciju projektus **ūdensapgādes** sektorā kopš 2000.gada!

Nr. p.k.	Projekta nosaukums	Īstenošanas periods	Investīciju apjoms, Ls

3. Lūdzu norādiet īstenotos investīciju projektus **notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas** sektorā kopš 2000.gada!

Nr. p.k.	Projekta nosaukums	Īstenošanas periods	Investīciju apjoms, Ls

4. Lūdzu norādiet, kādas summas no pašvaldības saistībām uz 31.12.2007 attiecināmas uz ieguldījumiem ūdenssaimniecības infrastruktūras objektos!

Nr. p.k.	Projekta nosaukums	Aizdevējs	Atlikušo saistību apjoms, Ls

VI DAĻA – PLĀNOTĀS INVESTĪCIJAS ŪDENSŠAIMNIECĪBAS INFRASTRUKTŪRAS OBJEKTOS 2007.-2013. GADĀ

1. Lūdzu atzīmējiet, kādus finanšu avotus plānojat izmantot investīcijām ūdenssaimniecības infrastruktūrā 2007.- 2013. gadā!

- | | |
|---|---|
| <input type="checkbox"/> Organizācijas pamatbudžets | <input type="checkbox"/> ES struktūrfondi |
| <input type="checkbox"/> Organizācijas speciālais budžets | <input type="checkbox"/> Vides aizsardzības fonds |
| <input type="checkbox"/> Valsts budžeta dotācija | <input type="checkbox"/> Vides investīciju fonds |
| <input type="checkbox"/> Aizņēmums Valsts kasē | <input type="checkbox"/> Aizņēmums komercbankā |
| <input type="checkbox"/> Ārvalstu dāvinājumi | <input type="checkbox"/> _____ (cits) |

2. Lūdzu norādiet, kāda dokumentācija saistībā ar plānotajiem ūdenssaimniecību infrastruktūras attīstības projektiem ir pašvaldības rīcībā! Ja kāds no turpmāk uzskaitītajiem dokumentiem ir izstrādes stadijā, norādiet plānoto sagatavošanas laiku!

Projekta nosaukums	Izstrādātājs	Izstrādes gads	Plānotā investīciju summa, tūkst. Ls
Priekšizpēte, priekšprojekts, pētījums			
Sagatavots un iesniegts iesniegums par sākotnējo ieceri, atbilstoši 2005. gada 15.februāra MK noteikumu Nr.129 "Ūdensapgādes, notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas būvju būvniecības kārtība" 1.pielikumiem			
Sagatavots tehniski ekonomiskais pamatojums (TEP)			
<input type="checkbox"/>	Plānošanas un arhitektūras uzdevums (PAU)		
<input type="checkbox"/>	Tehniskie noteikumi projektēšanai		
<input type="checkbox"/>	Atzinums par IVN no Reģionālās Vides pārvaldes		
Izstrādāts skiču projekts			
Izstrādāts un būvvaldē apstiprināts tehniskais projekts			
Būvizmaksu tāme, kas sastādīta atbilstoši Latvijas būvnormatīvam LBN 501-06 "Būvizmaksu noteikšanas kārtība"			
<input type="checkbox"/>	Būvatļauja		

VII DAĻA – PLĀNOTAIS ŪDENSŠAIMNIECĪBAS INFRASTRUKTŪRAS APSAIMNIEKOŠANAS MODELIS PĒC NOVADU REFORMAS 2009. GADĀ.

1. Vai Jūsu pašvaldībai ir pietiekami cilvēkresursi, materiāltehniskais nodrošinājums un kopitence, lai apsaimniekotu ūdenssaimniecības objektus ne tikai savā pašvaldībā, bet arī vēl kādā citā?

- Pietiekami pilnībā Pietiekami daļēji Nav pietiekami

2. Kāda ir jūsu nostāja par ūdenssaimniekošanas infrastruktūras objektu apsaimniekošanas centralizāciju:

- Centralizācija nav nepieciešama, pārrunas ar blakus pašvaldībām par apsaimniekošanas centralizāciju negatavojamies uzsākt
- Centralizācija varētu sniegt zināmu ieguldījumu ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas efektivitātes paaugstināšanā, taču pārrunas par apsaimniekošanas resursu apvienošanu neesam uzsākuši
- Centralizāciju atbalstam un aktīvi risinām sarunas ar apkārtējām pašvaldībām par apsaimniekošanas resursu apvienošanu
- Centralizāciju atbalstam un esam uzsākuši apvienošanās procesu (jau esam apvienojušies)

3. Lūdzu atzīmējiet, kāda, Jūsaprāt, jāveido ūdenssaimniecības infrastruktūras apsaimniekošanas zona vienai apsaimniekošanas vienībai pēc novadu reformas 2009. gadā!

- Apsaimniekošanas zonai jāsakrīt ar novada robežām
- Apsaimniekošanas zonas jāveido neatkarīgi no teritorijas administratīvā dalījuma, nozīmīgi ir tikai ekonomiskie apsvērumi
- Apsaimniekošanas zona jāveido līdzšinējo pagastu robežās, veicinot daudzu nelielu vietējo apsaimniekotāju esamību
- Cits varinats _____

4. Lūdzu atzīmējiet, kādā, Jūsaprāt, institucionālā forma ir vispiemērotākā ūdenssaimniecības objektu apsaimniekošanai!

- Pašvaldības kapitālsabiedrība Pašvaldības aģentūra
- Privātā kapitālsabiedrība Pašvaldības pārvaldes institūcijas nodaļa
- Publiskās Privātās Partnerības struktūra Cita _____

5. Kurai reģiona pašvaldībai, Jūsaprāt, ir salīdzinoši augstāka administratīvā un cilvēkresursu kapacitāte, lai uzņemtos vadošo lomu reģiona ūdenssaimniecības objektu apsaimniekošanā? Atbildi, kuru izvēlaties, papildiniet ar pašvaldības nosaukumu?

- Plānotajam novada centram: _____
- Citai pašvaldībai reģionā: _____
- Šo lomu varētu uzņemt mūsu pašvaldība

6. Kādi faktori ir visbūtiskākie, kas kavē vai varētu kavēt ūdenssaimniecības objektu apsaimniekošanas centralizēšanu! Izvēlieties ne vairāk par diviem faktoriem!

- | | | |
|---|--|--|
| <input type="checkbox"/> Politiskie motīvi | <input type="checkbox"/> Līdera trūkums | <input type="checkbox"/> Nepietiekams materiāltehniskais nodrošinājums |
| <input type="checkbox"/> Zemā nozares ekonomiskā pievilcība | <input type="checkbox"/> Cilvēkresursu trūkums | <input type="checkbox"/> Augsts nepieciešamo kapitālieguldījumu apjoms |

Paldies par anketas aizpildīšanu un tam veltīto laiku! Aizpildītās anketas, lūdzu, izsūtiet līdz 2008. gada 10. janvārim! Nosūtīšanas pasta adrese: **SIA "Proventus projekti", a.k.127, Rīga, LV1012**

Institūcijas amatpersonas paraksts:	
Paraksta atšifrējums, ieņemamais amats:	
Anketas aizpildīšanas datums:	
Tālrunis:	
E-pasts:	

Reprezentācijas un reģistrācijas kļūdu fiksēšanas kārtība

I DAĻA – VISPĀRĒJĀ INFORMĀCIJA

1. Lūdzu norādiet pašvaldību, par kuras ūdenssaimniecības infrastruktūru tiks sniegta informācija!

--

Jautājuma uzdevums ir identificēt respondentu. Anketa tiek iekļauta pētījumā, ja skaidri un nepārprotami iespējams noteikt pašvaldību, par kuru tiek sniegti dati.

2. Lūdzu norādiet pašvaldības administratīvo centru, tā attālumu līdz tuvākajai pilsētai!

Pašvaldības centrs	Attālums līdz tuvākajai pilsētai, km	Tuvākā pilsēta

Jautājuma uzdevums ir identificēt pašvaldības administratīvo centru un ģeogrāfisko atrašanās vietu. Aizpildīšanas pakāpe neietekmē anketas iekļaušanu pētījumā.

3. Lūdzu norādiet pašvaldības budžeta pašu ieņēmumu un saistību apjomu uz 31.12.2007!

Pašvaldības budžeta pašu ieņēmumi, Ls	Pašvaldības saistību apmērs, %

Jautājuma uzdevums ir identificēt pašvaldības kredīspēju. Dati nav saņemti pietiekamā skaitā un kvalitātē, kādēļ pētījumā netika izmantoti.

4. Lūdzu uzskaitiet pašvaldības teritorijā esošās **apdzīvotās vietas** ar iedzīvotāju skaitu no **200** līdz **2000 iedzīvotājiem**, norādiet kopējo iedzīvotāju skaitu apdzīvotajā vietā un iedzīvotāju skaitu, kam ir pieejami centralizēti ūdenssaimniecības pakalpojumi!

Nr. p.k.	Apdzīvotās vietas nosaukums	Iedzīvotāju skaits kopā,	t.sk. iedzīvotāji, kam pieejami centralizēti ūdenssaimniecības pakalpojumi:	
			dzeramā ūdens apgāde	sadzīves notekūdeņu savākšana

Jautājuma uzdevums ir identificēt pašvaldībā esošās apdzīvotās vietas ar iedzīvotāju skaitu no 200 līdz 2000 un ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamības pakāpi. Pētījumā netiek iekļautas anketas, kurās nav norādītas šādas apdzīvotās vietas nosaukums vai iedzīvotāju skaits un vismaz viena pakalpojuma saņemšo cilvēku skaits.

5. Lūdzu uzskaitiet pašvaldības teritorijā esošās **apdzīvotās vietas, kurās tieks sniegti ūdenssaimniecības pakalpojumi** ar iedzīvotāju skaitu **līdz 200 iedzīvotājiem**, norādiet kopējo iedzīvotāju skaitu apdzīvotajā vietā un iedzīvotāju skaitu, kam ir pieejami centralizēti ūdenssaimniecības pakalpojumi!

Nr. p.k.	Apdzīvotās vietas nosaukums	Iedzīvotāju skaits kopā,	t.sk. iedzīvotāji, kam pieejami centralizēti ūdenssaimniecības pakalpojumi:	
			dzeramā ūdens apgāde	sadzīves notekūdeņu savākšana

Jautājuma uzdevums identificēt pašvaldības, kurās ūdenssaimniecības pakalpojumi ir pieejami gan apdzīvotās vietās ar cilvēku skaitu no 200 līdz 2000, gan apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 199. Pētījumā netiek iekļautas anketas, kurās norādītas šādas apdzīvotās vietas nosaukums, taču nav norādīts iedzīvotāju skaits un vismaz viena no ūdenssaimniecības pakalpojuma saņemošo cilvēku skaits.

6. Lūdzu uzskaitiet pašvaldības teritorijā esošās **apdzīvotās vietas, kurās tieks sniegti ūdenssaimniecības pakalpojumi** ar iedzīvotāju skaitu **virs 2000 iedzīvotājiem**, norādiet kopējo iedzīvotāju skaitu apdzīvotajā vietā un iedzīvotāju skaitu, kam ir pieejami centralizēti ūdenssaimniecības pakalpojumi!

Nr. p.k.	Apdzīvotās vietas nosaukums	Iedzīvotāju skaits kopā,	t.sk. iedzīvotāji, kam pieejami centralizēti ūdenssaimniecības pakalpojumi:	
			dzeramā ūdens apgāde	sadzīves notekūdeņu savākšana

Jautājuma uzdevums ir identificēt pašvaldības, kurās ūdenssaimniecības pakalpojumi ir pieejami gan apdzīvotās vietās ar cilvēku skaitu no 200 līdz 2000, gan apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000. Pētījumā netiek iekļautas anketas, kurās norādītas apdzīvotās vietas nosaukums, taču nav norādīts iedzīvotāju skaits un vismaz viena ūdenssaimniecības pakalpojuma saņemošo cilvēku skaits.

II DAĻA – PAŠVALDĪBAS ŪDENSSAIMNIECĪBAS INFRASTRUKTŪRAS OBJEKTI

1. Lūdzu norādiet iegūtā dzeramā ūdens apjomu, patērētājiem piegādāto dzeramā ūdens apjomu un uz sadzīves notekūdeņu attīrīšanas iekārtām novadīto notekūdeņu apjomu 2007. gadā! Ja vienā apdzīvotā vietā ūdenssaimniecības pakalpojumus sniedz divas dažādas institūcijas, piemēram, pašvaldība un privātā kapitālsabiedrība, par šo apdzīvoto vietu aizpildiet divs ailītes!

Nr. p.k.	Apdzīvotās vietas nosaukums	Institūcija, kas sniedz ūdenssaimniecības pakalpojumus	Iegūtais dzeramais ūdens, m ³	Patērētājiem piegādātais dzeramais ūdens, m ³	Uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām novadīto notekūdeņu apjoms, m ³

Jautājuma uzdevums ir identificēt ūdenssaimniecības infrastruktūras saražotā, piegādātā un attīrītā ūdens daudzumu, kā arī identificēt institūciju, kas sniedz šos pakalpojumus apdzīvotajā vietā. Pētījumā netiek iekļautas anketas, kurās šajā jautājumā norādītās

apdzīvotās vietas nesakrīt ar I daļas 4.,5., un 6. jautājumā minētajām vai nav norādīts kāds no pieprasītajiem rādītājiem. Ja pašvaldībā centralizētus ūdenssaimniecības pakalpojumus nodrošina pakalpojuma sniedzējs, kas ir citas pašvaldības kapitālsabiedrība, privāta kapitālsabiedrība vai valsts (pašvaldības) iestāde, apkopojumam tika pakļauti dati tikai no anketas VI un VII daļas. Ja apdzīvotajās vietās centralizētas ūdenssaimniecības pakalpojumus nodrošina gan minētās institūcijas, gan pati pašvaldība, tad pētījumā tiek iekļauti dati tikai par tām apdzīvotajām vietām vai apdzīvotās vietas daļu, kurā ūdenssaimniecības pakalpojumus nodrošina anketas autors.

2. Lūdzu norādiet **dzeramā ūdens apgādes** infrastruktūras objektus un to bilances vērtību uz 31.12.2007!

Nr. p.k.	Ūdens apgādes infrastruktūras objekts	Apdzīvotā vieta	Bilances vērtība, Ls

Jautājuma uzdevums ir sniegt datus par dzeramā ūdens apgādes infrastruktūras atlikušo vērtību uz 31.12.2007 apdzīvotajā vietās, kas minētas anketas I daļas 4.,5., un 6.jautājumos. Jautājums nav reprezentācijas vai reģistrācijas kļūdas pārbaudes pamats un anketa tiek iekļauta pētījumā neatkarīgi no aizpildīšanas pakāpes.

3. Lūdzu norādiet centralizētas **sadzīves notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas** infrastruktūras objektus un to bilances vērtību uz 31.12.2007!

Nr. p.k.	Sadzīves notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas infrastruktūras objekts	Apdzīvotā vieta	Bilances vērtība, Ls

Jautājuma uzdevums ir sniegt datus sadzīves notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas infrastruktūras atlikušo vērtību uz 31.12.2007 apdzīvotajā vietās, kas minētas anketas I daļas 4.,5., un 6. jautājumos. Jautājums nav reprezentācijas vai reģistrācijas kļūdas pārbaudes pamats un anketa tiek iekļauta pētījumā neatkarīgi no aizpildīšanas pakāpes.

III DAĻA – PAŠVALDĪBAS ŪDENSŠAIMNIECĪBAS INFRASTRUKTŪRAS OBJEKTU UZTURĒŠANAS IZMAKSAS UN IEŅĒMUMI

1. Lūdzu norādiet pašvaldības vai pašvaldības kapitālsabiedrības **ūdenssaimniecības** infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksas 2007. gadā!

Nr. p.k.	Izmaksu postenis	Izmaksu summa, Ls
1	Atalgojums, tai skaitā darba devēja VSAOI 24,09%	
2	Elektroenerģijas izmaksas	
3	Materiāli un izejvielas	
4	Pakalpojumi	
5	Administrācijas izdevumi	
6	Nodokļi un nodevas	
7	Citas izmaksas	
Izmaksas kopā:		

Jautājuma uzdevums ir sniegt datus par ūdenssaimniecības infrastruktūras uzturēšanas izmaksām 2007. gadā. Saņemtie dati tiek iekļauti pētījumā, ja institūcijas grāmatvedība nodrošina atbilstošu izmaksu nodalīšanu no citām izmaksām, kas nav saistītas ar ūdenssaimniecības infrastruktūras uzturēšanu, t.i., anketas III daļas 2. jautājumā atbildēts, ka nodrošina, kā minimums, ūdenssaimniecības infrastruktūras uzturēšanas izmaksu nošķiršanu no citām institūcijas izmaksām.

2. Lūdzu, izvēloties vienu no variantiem, norādiet, kādā mērā ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksas tiek nodalītas no komunālo pakalpojumu kopējām izmaksām!

- Organizācijas izmaksu uzskaitē **nodrošina** ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksu uzskaiti **atsevišķos izmaksu kontos**, nodalot minētās izmaksas ne tikai no kopējām komunālo pakalpojumu sniegšanas izmaksām, bet arī **savastarpēji nošķirot** dzeramā ūdens apgādes infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksas no sadzīves notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksām **atsevišķos izmaksu kontos**.
- Organizācijas izmaksu uzskaitē **nodrošina** ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksu uzskaiti **atsevišķos izmaksu kontos**, nodalot minētās izmaksas no kopējām komunālo pakalpojumu sniegšanas izmaksām, taču **nenodrošina** dzeramā ūdens apgādes infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksu un sadzīves notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksu **savastarpēju nošķiršanu atsevišķos izmaksu kontos**.
- Organizācijas izmaksu uzskaitē **nenodrošina** ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksu uzskaiti **atsevišķos izmaksu kontos** un **nenodala** minētās izmaksas no kopējām komunālo pakalpojumu sniegšanas izmaksām.
- Organizācijas izmaksu uzskaitē **nenodrošina** ne ūdenssaimniecības infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksu uzskaiti, ne kopējo komunālo pakalpojumu sniegšanas izmaksu nodalīšanu atsevišķos izmaksu kontos no kopējām organizācijas darbības izmaksām.

Jautājuma uzdevums ir identificēt uz ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšanu attiecināmo izmaksu nodalīšanas pakāpi pakalpojuma sniedzēja institūcijas grāmatvedības uzskaitē. Ja šajā jautājumā tiek saņemta atbilde, ka tā nenodrošina vismaz ūdenssaimniecības līmenī izmaksu nodalīšanu, tad šīs daļas 1. jautājums un IV daļas 3. jautājums netiek iekļauts datu apkopojumā.

Citi anketas jautājumi nav uzskatāmi par reģistrācijas vai reprezentācijas kļūdu fiksēšanas pamatu. Iegūto datu analīze tiek veikta tādā apjomā, kādā saņemtas atbildes uz jautājumiem.